

РІК LXI, Ч. 10

ЖОВТЕНЬ — 2004 — OCTOBER

№ 10, VOL. LXI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LXI

ЖОВТЕНЬ

Ч. 10

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англомовної частини — Тамара Стадниченко

Мовний редактор — Лев Чабан

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Ася Гумецька

Галина Кирпа

Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА

Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодиноке число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

Адміністратор: М. Оріся Яцусь

P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LXI

OCTOBER

№ 10

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Ukrainian Language consultant — Lev Chaban

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Lubow Wolynets

Anna-Halia Horbach

Assya Humetsky

Halyna Kyrpa

Kateryna Nemyra — Press

Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Fax: (212) 982-2889

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00

Annual subscription in countries other

than USA..... \$ 40.00 US currency

Single copy \$ 3.00

Business administrator: M. O. Jacus

Tel./Fax: (732) 441-9377

ШІСТДЕСЯТИЛІТТЯ ЖУРНАЛУ СУА “НАШЕ ЖИТТЯ”

ЗМІСТ

Леонід Куценко. “Тут очі пристрасних мадон...”	1
Сторінки минулого...	4
Збережемо “Наше Життя”!	5
Леся Тивонюк. За п'ять центів	6
Григорій Курас. Доля Ладі Могилянської	7
Наталія Даниленко. Нові видання	12
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	13
Neonilla Lechman. UNWLA Report Presented at GFWC Meeting	15
Oksana Xenos. Good News for the UNWLA	16
Marta Tarnawsky. Lina Kostenko's Landscapes of Memory	18
Ihor Magun. A New Epidemic: Childhood Obesity	19
Irena Demkiw. Holiday Boutique	20
Ірина Куровицька. Новини Головної Управи СУА	21
Неоніллія Лехман: 113-Конвенція Генеральної Федерації	
Жіночих Ключів	24
Діяльність округ і відділів СУА	27
Переступили межу вічності	28
Добродійство	30
Нашим дітям	34

На обкладинці: Наталія Лівницька-Холодна.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з “Нашого Життя” дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою “редакторові”.

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 982-2889.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2004 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp. Clifton, NJ
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

“Тут очі пристрасних мадон...”

I Наталочці Лівичкій

Як перший пелюсток весни –
Ваш променистий лист.
І знов, і знов в казковій сні
Ці дні переплелись

І знов веселий вітер п'є
Цей вогкий дух землі,
І серце збуджено моє
Сплітати циклі літ.

II

І час настав. І сталося вічне.
Співали весняні вітри.
І Квітень під снігами січня
Ту зустріч подихом зустрів.

Які ж наворожили зорі,
Що два життя в людській імлі –
Побачать віддалі прозорі,
Розквітнуть казкою землі?
Який же янгол зореокий
З нічних небес на нас вказав,
І Бог забув про синій спокій,
І в вічність нас заколивав
І розійшовся, і розтанув
Сей бідний світ земних пустинь.
З-за міжпланетного туману
Безсмертя засквозила синь...
Й не знаю вже: ці очі вічні –
Чий? Коханої? Сестри?
Ось квітень розцвітає в січні,
Співають весняні вітри.

На початку березня 1924 р. закоханий молодий поет чергового листа до своєї обраниці спорядив чудовим диптихом, у змісті якого вилилися і язичницьке захоплення народженням почуття любови, і зізнання у коханні, і трепетна тривога:

Наталочці Лівичкій

I

Як перший пелюсток весни –
Ваш променистий лист.
І знов, і знов в казковій сні
Ці дні переплелись.

І знов веселий вітер п'є
Цей вогкий дух землі,
І серце збуджено моє
Сплітати циклі літ.

II

І час настав. І сталося вічне.
Співали весняні вітри.
І Квітень під снігами січня
Ту зустріч подихом зустрів.

Які ж наворожили зорі,
Що два життя в людській імлі –
Побачать віддалі прозорі,
Розквітнуть казкою землі?
Який же янгол зореокий
З нічних небес на нас вказав,
І Бог забув про синій спокій,
І в вічність нас заколивав
І розійшовся, і розтанув
Сей бідний світ земних пустинь.
З-за міжпланетного туману
Безсмертя засквозила синь...
Й не знаю вже: ці очі вічні –
Чий? Коханої? Сестри?
Ось квітень розцвітає в січні,
Співають весняні вітри.

Автограф поезії Є. Маланюка. З архіву Н. Лівичкої-Холодної.

Певен, що читачі вже вгадали в авторові цитованого диптиха Євгена Маланюка. Переко-наний, оскільки історія невдалого залицяння мистця до Наталії Лівницької загалом відома шанувальникам української поезії. Залишилися чудові листи закоханого письменника до поетеси, що їх було оприлюднено у Нью-Йорку 1992 р. (див. “Матеріали до історії літератури і громадської думки. Листування з американських архівів 1857-1993). Розповідала про це і сама поетеса у відомому інтерв’ю, що його провів Богдан Бойчук (“Сучасність”. – 1985. – Ч.3). Доводилося й авторові писати про драму поетового кохання (“Дивослово”. – 1994. – № 5-6).

Та печальна для Є. Маланюка подія від-лунилася у його поезії. Окрім наведеного вище твору, була ще поезія, що засвідчила крах його сподівань, поезія відчаю. Нагадаю читачеві, що Євген тоді жив і навчався у Подєбрадах, у Чехії, а Наталя – у Празі. 29 лютого поет “спішив” до Наталі з одинадцятим від початку року листом, а в ньому писав: “...Після 5-6-го побачу Ваші очі, почую Вашу долоню в своїй... Так мені треба Вас – і так неможливо тепер приїхати. Господи! Як я стомився... Біль, лише біль один – і в нім всі почуття”. А 3 березня до Праги полетів черговий лист: “Весна! Весна! А в мене четвертий аркуш креслення лежить неготовий – і не можу робити нічого. Вірші сплітаються в голові – тоскою шалено, Наталочко, – я задушив би Вас зараз (сонце – сонечко!)”. До нього й був долучений вірш, що ним ми розпочали розмову.

Отже, зустріч відбулася 6 березня. І була фатальною для Є. Маланюка. У листі до автора Наталя так переповіла цю історію: “Мій роман з Петром Холодним був іще в невиразній початковій стадії. Отже я захопилася Євгеном, але це було зовсім іншого роду захоплення. Він був для мене тільки уже визнаним поетом. Він знайомив мене з модерною поезією, водив мене на збори літераторів не тільки українських, але й чеських та інших національностей. Я йому читала свої перші вірші, і він одного разу на якихось літературних зборах представив мене присутнім словами: “Наша Ахматова”... Але моє захоплення... Євген прийняв як щось зовсім інше, ніж товариська дружба, а саме, як кохання. І скоро опинилася у дуже скрутному становищі та не знала, як з нього вийти. Вихована матір’ю пуританкою, я була досить довго дуже наївною в любовних справах, і зо мною часто траплялися непорозуміння. Так і тоді мені довелося якийсь

час страждати його стражданнями. Слава Богу, Євген довго не страждав і дуже скоро перейшов на дуже теплий, але тільки приятельський тон” (лист від 24.07.1991).

Так згадувала поетеса про події майже сімдесятилітньої давнини, а Євген Маланюк залишив нам миттєву поетичну рефлексію на драматичну розв’язку історії його кохання:

А як же Наталочка? Як же Квітень?
Невже ж вони – будуть, а я ні?
Невже ж буде й потім сонце і вітер,
Прозорі простори у даліні?
Ні! Не хочу! Не можу вмерти!
Не розумію, хто видумав смерть.
Написати листи, надписати конверти,
Подивитись на дату: “6. Четвер”.
Хтось там знайде сі вірші – “останні вірші”,
Буде потім “портрет” і “посмертний том”
Ще й солодкий життєпис (о, се – найгірше!), –
Мої ж руки лежатимуть мертвим хрестом.

Упорядковуючи збірку “Стилет і стилос” (1925), до якої увійшли обидва цитовані твори, поет умисне змінив час написання останнього, подавши замість 6 березня – 6 лютого 1924 року, щоб бодай так відмежуватися від того злочасного для нього березневого дня. До речі, і диптих “Як перший пелюсток весни...” був розділений на два окремі вірші, “загубивши” при цьому присвяту – “Наталочці Лівницькій”.

Здавалося б, зі зрозумілих причин, у поезії Наталі Лівницької березнева розмова з Є. Маланюком не могла не відгукнутися. Втім, це не так. І саме про несподіване продовження поетичного діалогу двох митців наша розповідь. Але для її початку наведу ще одну поезію Євгена Маланюка зі збірки “Стилет і стилос”, яка ніби й не має прямого відношення до згадуваної історії, проте лише на перший погляд.

В салоні синьому – сумна,
В модерній сукні ясно-сірій,
Сумуєте біля вікна
Крихкими мріями про вирій.
На гобеленовому тлі
Удаєте принадно-хору...
А опівночі – на метлі –
Через димар – на лису гору?

Свого часу я беззастережно пов’язав цю поетичну мініатюру саме з подіями 6 березня 1924 року, хоч і не мав для того жодних документальних свідчень. Видавалося очевидним, що відмова пані Наталі відізналася своєрідно

потраченою поетовою образою на ціле жіноче плем'я. Не сумнівався і у тому, що Наталя, перечитуючи Маланюкову збірку “Стилет і стилос”, не проминула не тільки знайомі вже їй вірші, але й наведену вище поезію, безумовно, вгадуючи ліричну героїню. Проте відгукнулась на неї трохи згодом. Можливо, й не було б того поетичного діалогу двох поетів, якби не довелося Наталі пережити драму кохання майже подібну до Маланюкової. Наслідком того захоплення поетеси стала чудова книга поезій “Вогонь і попіл” (1934). З часом поетеса скаже про поезії, вміщені у книжці, “що це цикл жінки, яка починає з подружжя, а потім приходиться велике закохання, розчарування, відтак апатія, сум і, врешті, поворот до себе” (Сучасність. – 1985. – Ч. 3). Отже, поетичне переживання життєвого сюжету вилилося чудесним романом у віршах, а його драматична розв'язка несподівано воскресила у душі поетеси Маланюковий вірш.

Збірка має три частини. Перша – присвистна пісня кохання. У другій частині лірична героїня виливає у вірші муки переживання любови, образу своїх почуттів, зраду:

Поцілунок зложить урочистий
На тремтячій руці моїй
І піти. Вам це легко, ви чистий,
Ви незломний у цноті своїй.
Але я, я дитина і жінка,
І так близько від мене гріх.

І тут стається диво. У прагненні боротися за своє кохання, відстояти і зберегти народжене почуття, поетеса раптом свідомо перебирає на себе запропонований Маланюком образ:

В сумній задумі ряд колон
і вікна заль струнки й суворі.
Тут очі пристрасних мадон
ввижаються в імлі прозорій.
Тут кроки дивних, мрійних пар
скриплять піском перед фонтаном,
і місяця отруйний чар
підступно ранив крізь каштани.
Тут відгомін погаслих слів
збудивсь у гобеленах сонних,
і чути вальсів ніжний спів,
і шепіт під вікном сальону.
Тут поцілунок твій палкий,
як хміль солодкого напою,
і очі в сьйві темних вій
горять одвічною жагою.

Перегук з поезією Маланюка очевидний,

аж до алітерації на “с” у перших двох рядках. Певно, була якась не відома нам причина, що змусила поетесу так відповісти на давній вірш Маланюка. І видається мені, що тією причиною, що актуалізувала твір-відповідь, було диво кохання поетки. Саме тому її лірична героїня в таємничій і навіть містичній атмосфері салону (“і місяця отруйний чар”), їй у “гобеленах сонних” чується “відгомін погаслих слів”, а найголовніше – вона щаслива тут, вона на святі любови. Десь глибоко у підтексті героїня ніби прагне когось переконати у цьому, сказати йому (доказати?), що володіє чарами кохання. Можливо, розгадку поезії-відповіді варто шукати у невідомій нам розмові Євгена Маланюка та Наталі Лівичької ще тоді, у березні 1924 р., а, можливо, й у її відголосках, що їх знаходимо у листі Олени Теліги до поетеси: “А саме боляче, що і Маланюк, і Липа презирають нас, жінок, глибоко розчаровані в нас...” (Лист від 9.08.1932). Теза трохи несподівана, особливо стосовно Маланюка, але ж ми знаємо, що підстави для розчарування у конкретній ситуації у Маланюка були.

Прикметно, що й п'ята поезія розділу “Червоне й чорне” побудована на уявній полеміці з Маланюком. У час, коли “Ніч ворожить під владою чар”, хтось невідомий нам, послуговуючись образами-символами з поезій Є. Маланюка, говорить ліричній героїні, що вона “поганка з монгольських степів”, “Сотниківна в червоному намисті”,

“На татарський аркан Вас піймати б,
Волочити б за коси у ніч!”.

Не станемо зупинятися на причинах такої згущеної характеристики. Головне, що лірична героїня Н. Лівичької-Холодної несподівано ці характеристики приймає, прибираючи маску відьми з Лисої Гори. Відтак, поряд з жінкою-дитиною у поезії Н. Лівичької-Холодної з'являється жінка-чарівниця, “відьма-сотниківна”:

Будеш завжди цю ніч пам'ятати,
Не забудеш, о ні, моїх уст,
І цвістимуть, цвістимуть шарлати
в твоїм серці вогнями спокус.
Ти боїшся, ці спогади палять,
Боягузом тікаєш від них.
Та дарма, сниться танго і заля
І в куточку причасний сміх.
Чорний погляд твій гордий і злісний,
Ти не хочеш прийняти любов.

Та дарма, я гадюкою стисну,
Я візьму з твого серця всю кров.

Вони так і живуть у поезіях другого розділу – обидві іпостасі жінки-героїні, чергуючись у змінах настроїв з “червоного” на “чорне” і навпаки.

“...Тричі завірюхи січня
дороги в парку замели”.

За цей час не раз відроджувалася надія, що
“Знов зустріну тебе в трамваї,
Чи побачу в театрі знов,
І злетить споминів згряя,
І заграє татарська кров”.

Накочувався відчай, розпач, діймала зрада,
спалювала туга, і лірична героїня каже:
“Але я не забула зради,
І ненависть міцна, як смерть”.

І хоч у “спопелілім і хворім серці” зійшлися у божевільному герці “дві барви – пурпура й чорнь”, душа все ж прагне “прийняти ще раз любов”.

Цікаво, що й у післявоєнній творчості її лірична героїня часто самоідентифікується з “молодою відьмою”, як, наприклад, у поезії “Ніч під Івана Купала” (1970):

Я на Лису Гору –
не на місяць –
молодою відьмою помчу,
по дорозі папороть у лісі
засвічу...

Леонід КУЦЕНКО,
професор кафедри української літератури
Кіровоградського педуніверситету.

ШІСТДЕСЯТЛІТТЯ ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ” СТОРИНКИ МИНУЛОГО...

До редакцій цих часописей, що подають передруки з „Нашого Життя”!

Звертаємося з проханням, щоб Шановні Редактори наших часописей при передруках статей з „Нашого Життя” подавали виразно назву журналу, звідки її взяли.

Трапилось у останньому часописі, що один наш часопис у Америці передрукував статтю з „Нашого Життя” без подання джерела. На наш спротив вказав на канадський український часопис, звідкіля передрукував спірну статтю, поміщену там без вказівки, що походить вона з „Нашого Життя”. У цей спосіб дві газети користувались чужим матеріалом, що є недопускає з точки погляду журналістичних приписів. Бо після них кожний передрук з іншого, часопису, мусить містити покащик джерела оригінальної статті.

СЕРПЕНЬ 1944

Зберігаємо правочис оригіналу.

Від редакції.

Незважаючи на шістдесят літ, які минули від часу цієї замітки, редакція нашого журналу і сьогодні натрапляє на подібні випадки.

Незважаючи на кожномісячне прохання у „Нашому Житті”, щоб передруки використовувати тільки за поданням джерела, деякі українські часописи передруковують наші статті включно з фотографіями як свій оригінальний матеріал.

ЗБЕРЕЖЕМО „НАШЕ ЖИТТЯ”!

Щоб наш журнал і надалі щомісячно появлявся у гостинних домівках членок Союзу Українок Америки, українські громадські організації, наші великодушні добродії та союзнянки щедро допомагають забезпечити його фінансову базу.

Відзначаючи 60-літній ювілей появи „Нашого Життя”, Округа Союзу Українок Америки Нью-Йорку (голова Надія Савчук) 7 листопада влаштує святковий полуденок в Українському народному домі. Головою комітету святкування стала Стефанія Косович.

Гостями полуденка будуть члени Головної Управи СУА, які у цей час відбуватимуть своє щорічне засідання.

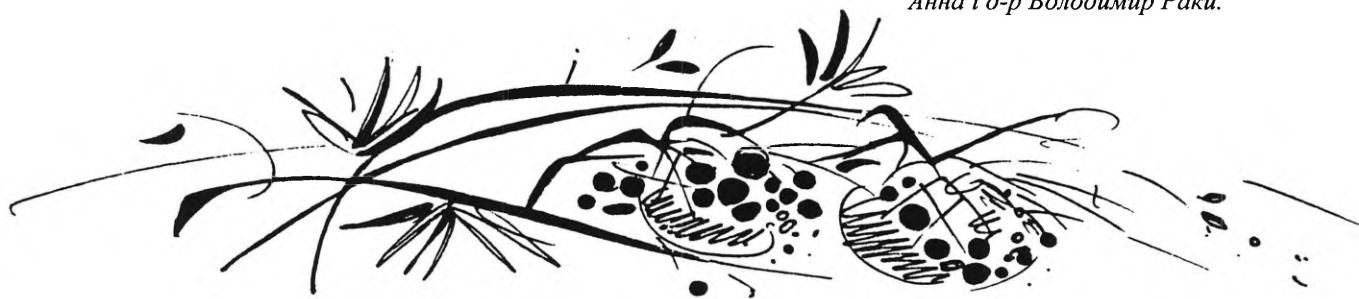
*Щиро вітаємо творців журналу!
Бажаємо здоров'я, наснаги,
нових задумів і успішних здійснень
для продовження славних традицій
попередниць, для прославлення
української жінки!
Збережемо „Наше Життя”!*

Анна і д-р Володимир Раки.

Щирі прихильники журналу відомі в громаді добродії Анна і д-р Володимир Раки з нагоди відзначення ювілею журналу склали 2,000 дол. на Пресовий Фонд.

Анна і д-р Володимир Раки.

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ:

Вітаючи журнал із Ювілеєм складаємо: 1,000 дол. – Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Нью-Йорку: 1,000 дол. – Округа СУА Нью-Йорку: 500 дол. – Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива, 500 дол. – „Світличка” 83-го Відділу, 500 дол. – Ярослава і Іван Лучечки, 500 дол. – Н.Н.

У світлу пам'ять наших дорогих батьків Олександра і Євгенії Томоругів та Степана і Евстахії Шуганів з нагоди святкування Округою Нью-Йорку ювілею нашого журналу складаємо 500 дол. на Пресовий Фонд.

Щиро вітаємо редакторів журналу і бажаємо дальших успіхів у благородній праці.

Марія і Ярослав Томоруги.

ЗА П'ЯТЬ ЦЕНТІВ

Скажіть, що тепер можна купити за п'ять центів?

Мабуть, подумаєте хвилину, а відтак махнете рукою: „Ніщо, майже ніщо”. Водночас услужна пам'ять підкаже вам, що яких двадцять років тому, у крамницях, що звалися „файф енд тен сторс”, можна було за п'ять центів купити ряд різних дрібничок. У тих часах п'ять центів коштувала мала булочка чи шоколадка. На звичайний лист наклеювалося марку за три центи...

Та ці часи давно й безповоротно проминули. Нині „нікель” чи „дайм” не має ніякої покупної сили. Інша справа, коли вам, наприклад, забракне п'ять центів при плаченні кількадесяти долярового рахунку за газ чи світло. Тоді ви в клопоті, хіба що хтось доброзичливий „позичить” вам „нікеля”. Власне, не позичить, тільки дарує, бо тепер ніхто й не сподівається звороту такої смішно малої суми.

Та вчора, йдучи вулицею Мейн – гай, гай, як ця головна вулиця змінилася на некористь за останнє десятиріччя! – я здалека побачила незугарний напис на шматку картону: „Випродаж, тільки п'ять центів”. Випродажі мене не цікавлять, та зацікавила ця гротескова ціна. Підійшла ближче. „Барген” був не в крамниці, а таки на хіднику, на столі. На ньому лежала гора книжок. Це саме книжки продавалися по п'ять центів.

Людині, яку змалку виховали у пошані до книжки, така несерйозна ціна видалася глузуванням. Адже навіть чашка кави коштує в ресторані сім разів більше.

Розглянула заголовки, прізвища авторів, перегорнула кілька сторінок. У ніякому разі це не були літературні твори. Це були так звані „пакет букс”, призначені для масового й невибагливого читача. Такого, який любить дешеві емоції, всякі сенсації, солодкаві любовні історії, фантастичні пригоди, ба, навіть різні страхіття, що лоскочуть нерви.

Що ж, „який пан, такий крам”, як колись у нас казали. Все ж таки у минулому я бачила, що саме цього роду книжки купували – і то не по п'ять центів! – і читали їх то в автобусах, то під час обідньої перерви, то в почекальних лікарів, дентистів. Нині ж ніхто з численних прохожих навіть не зупиниться при столі з книжками, навіть не кине оком. І навіть ніхто з крамничного персоналу їх не пильнує. Мабуть, немає страху, що хтось викраде таку „безвартісну річ”.

Я могла б собі сказати: „А яке мені діло до такого обезцінення, хай і нелітературних книжок? Хочуть позбутися ніким небажаного краму, то й віддають його за безцін”.

Та мене муляє думка: „а як представляється справа книжки у нас? Чи українські книжки, видавані за важко запрацьовані гроші авторів, не припадають порохом байдужості, ба навіть порохом неохоти? Чи згадка про книжку не викликає у багатьох нетерплячого жесту й різкого: «Я не маю часу читати!»»

Із життєвого досвіду відомо, що коли людина щось любить, завжди якось знайде на це час. Це ж саме, якщо хтось любить і цікавиться якоюсь справою. Дуже рідко, наприклад, почувете заяву: „Я ніяк не знаходжу часу для телебачення, тому від довгого часу не сів перед телевізійним екраном”. Наскільки щирішою була б заява: „Я не люблю читати. Це мені нецікаво”.

Та до цього ніхто відверто не признається! Бо ж таки відомо, що духовна культура формується й збагачується під впливом доброякісної лектури. Ніхто не захоче признатися до духовної порожнечі, яка постає, коли людина нічого не читає. Бувають навіть випадки, що купують гарно оправлені книжки – не для того, щоб їх читати, але щоб вони прикрашували хату...

Цього, очевидно, не можна узагальнювати. Ще є у нас любителі книжок. Є люди, які купують книжку, і якщо вона їм сподобається, читають її навіть декілька разів. Обмінюються думками з іншими любителями книжок. Є ще у нас люди, які поважають книжку, дорожать нею.

Тут ще одне сумне явище у згаданій проблемі: люди, які купують українські книжки і з любов'ю збільшують свою хатню бібліотеку, не є людьми першої молодості. Цим хочу сказати, що їхні діти чи внуки навряд чи будуть користати з придбаних бібліотек. Бо так, як тепер ця

справа мається, не будуть володіти українською мовою в такій мірі, щоб читати українські книжки.

Дуже це сумне та, на жаль, правдиве. Ясно, що тут теж будуть війнятки. Це залежатиме від батьків. Якщо батьки не цікавляться українською книжкою, їхні діти теж нею не цікавляться. Якщо б таке пресумне явище в майбутньому наступило, то навіть не було б випродажу за п'ять центів. Придбані батьками й дідами книжки опинилися б там, де викидають все зайве й безвартісне в хаті. Я б не хотіла до тих часів дожити, і дай Боже, щоб мої сумні прогнози ніколи не сповнилися!

Чому ці думки на наболілу тему? Тому, що жовтень є місяцем книжки. Як же хочеться, щоб бодай одиниці передавали свою любов до рідної книжки своїм нащадкам.

Леся ТИВОНЮК.

Три букети зілля. Накладом Братства 1-шої Української Дивізії УНА.
Торонто, Канада 1983, Нью-Йорк.

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

ДОЛЯ ЛАДІ МОГИЛЯНСЬКОЇ: ДУМКИ ІСТОРИКА

Видатний французький історик Токвіль цілком слушно, як на мене, зазначав, що доля окремих людей ще темніша, ніж долі народів. Повернути з небуття ту чи іншу постать, дізнатись про її життя та діяльність, – що може бути важливішим і цікавішим? Серед несправедливо забутих імен є й ім'я талановитої української поетеси Ладі Могилянської. Щоправда, в останні роки з'явилося кілька публікацій, присвячених життю та творчості цієї непересічної особи. Прилучився до цього і журнал

„Наше Життя”, на шпальтах якого появились дві публікації: д-ра М. Зубрицької і чернігівського журналіста П. Антоненка. Разом з кількома іншими авторами невеликих статей, вони в тій чи іншій мірі сприяли поверненню нашому

Ладя Могилянська і Лідія Лиман.

громадянству імені трагічно забутої Ладі Могилянської. Але залишилися "білі плями", нез'ясовані або незрозумілі факти її страдницького життя. Займаючись впродовж багатьох років вивченням біографії Михайла Могилянського, принагідно збирав і матеріяли з життя його родини, зустрічався і листувався зі середньою дочкою письменника Оленою Могилянською. Отже, спробую з'ясувати деякі невідомі або маловідомі факти з життя та трагічної загибелі видатної української

поетеси, яку В. Скуратівський вважає кращим ліриком України ХХ ст., після Лесі Українки і до появи Ліни Костенко.

Перший факт: сама дата народження Ладі подавалася невірно. Не дивно, що П. Антоненко

з подивом писав, що навіть в "Енциклопедії українознавства" вказаний 1902 р. Той самий рік названий в антології української поезії, виданій Б. Кравцевим, і в інших місцях. Хоча рік народження Ладі знали і сестри, і деякі автори, скажімо, письменник Валерій Шевчук. У своїй публікації П. Антоненко послався на розшукану ним в церковній книзі точну дату: 6 листопада 1899 р. Але я маю виписки зі щоденника М. Могилянського, в яких є запис: "листопад 7. День Ладіного народження." Отже, розходження в один день. Утім головне, що Ладя була старшою дитиною, а не її брат Дмитро, який народився в 1901 р.

Чомусь ніхто з авторів не писав про родинне життя поетеси, не згадував про її сім'ю. А вона мала чоловіка і доньку. Журналіст та письменник М. Шудря в одній із своїх статей, між іншим, повідомляв, що її чоловіком був журналіст та редактор Віктор Коновал, син відомого чернігівського діяча. Вони мали дочку. Її ім'я мені стало відомим з двох джерел: зі щоденника М. Могилянського і від його онука – єдиного нащадка роду Могилянських. Звали її Нюся. Мені вдалося встановити, що народжена вона була в 1923 р. Після арешту Ладі до Харкова приїхала мати Віктора доглядати онучку. Пізніше і В. Коновал був заарештований. З дитинства дівчина сповна відчула на собі трагедію родини. Коли мати опинилась на будівництві каналу „Москва-Волга”, вона приїздила туди і жила певний час. Після смерті мами Нюся жила в Харкові, на канікули приїжджала до тітки і діда в Дніпропетровськ. Коли розпочалася радянсько-німецька війна дівчина лишилася в Харкові. Її тітка, Ірина Могилянська, з батьком хотіли забрати її з собою в евакуацію, але Нюся категорично відмовилась. Про це мені написав онук М. Могилянського, який зазначав, що до кінця життя його маму гризли муки докорів, що не змогла настояти на тому, щоб забрати дівчину з собою. Єдину згадку про неї знайшов свого часу у щоденнику Аркадія Любченка. У записі від 23 травня 1942 р., він, між іншим, занотував, що заходив до ідальні міської управи, де працювала подавальницею дочка Ладі Могилянської. Згадали про її дядька Дмитра Тася, і Любченко пообіцяв прийти наступного дня поговорити докладніше з дівчиною. Зараз вже немає ніяких шансів дізнатися про долю Нюсі. Очевидно, вона була трагічна. Хоча її тітки – Олена та Ірина, вірили, що їй вдалося виїхати на

Захід і вона жива.

Не зовсім з'ясоване питання з арештом Ладі. За даними дослідника Н. Федорова, в 1929 р. її засудили до розстрілу за участь в неіснуючій організації „Демократичний союз молоді”, але потім замінили вищу міру на 10 років таборів і відправили за маршрутом Чернігів-Соловки-Біломорканал. Вона була достроково звільнена, але їхати не було куди – шлях на Україну був закритий. І Ладя приїхала на будівництво каналу „Москва-Волга”. Разом з подругою Галею Левицькою вони жили в звичайному помешканні, як вільнонаймані. Молода поетеса одразу включилася в літературну роботу: працювала редактором журналу „За нову людину”, писала вірші спочатку по-українськи, а потім і по-російськи. Її вірші склали одну з книг „Бібліотеки Перековки”, яку видавали на будівництві каналу. До доньки приїжджав її батько і подовгу жив у неї. Щоденникові записи М. Могилянського про Ладю, які б вони не були короткими і завуальованими, є важливим джерелом для з'ясування обставин останніх років життя його дочки. Скажімо, він писав, що Ладя мала можливість їздити до Москви, іноді з донькою. Якось пропонувала батькові поїхати до Дніпропетровська. Але найголовніше те, що М. Могилянський записав про добре ставлення до неї начальника будівництва каналу Семена Фіріна. У записі від 2 листопада 1935 р. йдеться, зокрема, про запрошення Фіріна з Ладєю їхати машиною до Москви, щоб зустрітися з Маршакм із приводу написаною Ладєю в співробітництві з братом Дмитром віршованої дитячої книжки. Не міг не занотувати М. Могилянський одного візиту Фіріна, який приїхав просто від Горького переказати Ладі привітання від останнього й слова, що високо цінує Ладіні вірші. У 1936 р. Ладю прийняли кандидатом в члени Спілки письменників СРСР. Але зі щоденника можна відчувати, що то був тимчасовий спокій для батька та його дітей. Неспокій і схвильованість відбилися і в листах М. Могилянського довголітньому другу – видатному літературознавцю, історичу і архівісту Володимиру Міяковському. Батько уникав згадувати в листах про дочку і навіть ім'я її там ніколи не фігурувало. На цьому місці висловлюю подив, що ніхто з авторів статей про Ладю не згадує про маленьку, але важливу публікацію В. Міяковського "У день Івана Купала" (Пам'яті Ладі Могилянської). Звичайно, в ті часи, на еміграції,

автор не міг знати багатьох фактів, які впливали з мороку часу. Але він використав оригінальні свідчення – листи свого друга. Між іншим, В. Міяковський писав, що раз надіслав для Ладі „Свірські сонети” одного тонкого поета – засланця Микити М. І. в листах Михайла Могилянського є відгуки Ладіного ставлення. Кілька разів батько уживав слова „мої”, або „мої поети”, маючи на увазі Ладю та Дмитра.

Тривожні передчуття не обманули батька. Події, перед арештом дочки, М. Могилянський занотував в своєму зшиткові не одразу. Певний час він не вів щоденник і лише 15 травня 1937 р. відновив нотатки. З них можна дізнатися про обставини, які передували арешту Ладі. Коли М. Могилянський повертався з Ленінграда до Москви, то на вокзалі його зустріла Ладя і повідомила, що зняли Фіріна. Ця звістка зродила тривогу в Могилянського. І вона виявилася не безпідставною. У ніч на 12 травня 1937 р. Ладя і Галя були заарештовані. У ці дні батько поетеси перебував у Москві, і сталося це без нього. 15 травня 1937 р. він занотував такі рядки: „І знов на мою голову впала катастрофа, розміри якої ще годі передбачати, але внутрішні аусніції мої сумні й тривожні...” Прибитий горем батько ще сподівався на яесьь чудо. 27 травня він записав, що лишається ще й ще покласти всі надії на розум і сумління радянського правосуддя і далі: „Без віри в них можна б збожеволіти в ці важкі дні”. Але надії ці були марні. Ладя Могилянська була розстріляна в Москві 6 червня 1937 р. На превеликий жаль, П. Антоненко неправильно подав дату арешту Л. Могилянської, зазначивши, що це сталося у 1936 р. Це можна було б вважати друкарською помилкою, але він чомусь впевнено зазначає, що Ладю протримали в ув'язненні понад рік, а 6 червня 1937 р. розстріляли разом із чоловіком. Однак відомо, що масові арешти серед керівництва будівництва каналу та ув'язнених почалися перед його відкриттям, яке відбулося 2 травня 1937 р. І не могла вона залишатися так довго в тюрмі. Важливі свідчення відносно долі заарештованих подав російський дослідник Н. Федоров у статті „Дмитлаг”, яка вийшла в серії „Бутовский полигон” і присвячена історії будівництва каналу „Москва-Волга”. Між іншим, він наводить спогад колишнього шофера автобази Л. Прокоф'єва, який влітку 1937 р. разом зі своїми товаришами по службі на 14 машинах возив заарештованих до Москви. Одного разу вони

зробили за ніч по три поїздки. Н. Федоров зазначає, що заарештованих допитували частіше один раз, очних ставок не проводили, перевірок не робили. Того, хто відмовлявся визнати себе винним, більше не допитували, просто розстрілювали. Отже, після арешту Ладя прожила менше місяця...

Усі автори зазначають, що Ладя була розстріляна разом із чоловіком. За чернігівською легендою в Ладю закохався начальник одного з таборів і одружився з нею. Уперше такий переказ я почув багато років тому від відомого київського збирача і дослідника української поезії, надзвичайно милої та інтелігентної людини Юрія П'ядика. Але ні тоді, ні зараз ніхто не називав його імені. Питання про друге одруження Ладі лишається загадкою. Адже батько жив з нею в одній хаті і в своїх записках жодного разу не згадував про її чоловіка або про когось, хто жив з нею, окрім її подруги Галі. Здається, що приховувати очевидний факт йому було ні до чого. Отже легенда стала, по суті, фактом її життя. І як на мене, це не зовсім вірно.

І нарешті причини арешту і розстрілу поетеси. Більшість авторів оминають це питання, мовляв, і так зрозуміло. Д-р М. Зубрицька зазначала, що причини арешту Ладі Могилянської залишаються загадковими. Вона вважала, що наскрізь аполітична її поезія не давала ніяких підстав для звинувачень. І погоджувалась з польським літературознавцем Й. Лободовським, який, на її думку, мав слушність, вказуючи, що причиною інкримінації антирадянської діяльності була публікація творів поетеси за кордоном – на сторінках „Літературно-Наукового Вістника”. До речі, і В. Міяковський у вищезгаданій статті писав, що з приводу надрукованих у 1926 р. у львівському „Літературно-Науковому Вістнику” поезій Ладі довелося виправдовуватися, що твори ці вміщені там не тільки без її згоди, а навіть без відома. В. Міяковський цілком слушно відзначав, що позитивне сприймання підсоветського письменника у ворожих для большевизму колах за кордоном кидало вже темну пляму, яку не легко було змити. Але з часу, коли написалися ці статті, виявилися закриті архіви, оприлюднені нові факти і свідчення. Зараз вже з'ясовано, що Ладя була арештована у так званій „справі Фіріна”. Про це, зокрема, написав дослідник репресій на каналі Н. Федоров в статті „Детище бесклассового общества”, („Дитя безкласового

суспільства”) яка вміщена в 6-му томі серії „Бутовський полігон” 1937-1938. Арешт С. Фіріна стався 28 квітня 1937 р. і потягнув за собою арешти тих, хто входив в табірну творчу еліту, або якимось чином був пов'язаний з начальником „Дмитлага”. У „справі Фіріна” було арештовано 218 чоловік. А Ладя ж була і яскравою творчою особистістю, і мала тісні стосунки з С. Фіріним. Усім заарештованим у „справі Фіріна” інкримінували участь у контрреволюційній терористичній організації, тим часом як самого Фіріна звинуватили в зрадництві та здачі мережі резидентури в ряді європейських країн і праці на іноземні розвідки. Парадокс жажливої доби!

Розмірковуючи над долею Ладі Могилянської, не можу не врахувати записи М. Могилянського, які він зробив після арешту доньки. Він не припускав, щоб якісь фальшиві ухили, які були викриті в роботі Фіріна як близького співробітника Ягоди, інкримінувались його співробітникам. Батько відганяв цю думку, але боявся різних розмов. Могилянський дуже негативно ставився до оточення Ладі, її співробітників, які часто приходили до неї в різних справах і вели довгі розмови. Він виразно називав їх „шантропа” і даремно попереджав дочку, щоб була більш вибагливою до свого оточення, щоб одмежувалась від своїх співробітників. Його вражала Ладіна делікатність. Коли по усуненні Фіріна її співробітник поет М. Жигульський в спілці письменників говорив, щоб його не дорівнювали до Могилянської, бо ж він, мовляв, „чесний злодій”, а вона відомо за якою статтею заслана була до табору, навіть знаючи про це, Ладя не порвала з ним рішуче. До речі, і М. Жигульський, і письменник Л. Нітобург – близькі співробітники Л. Могилянської по літературній роботі були розстріляні в тому ж 1937 р. Разом з тим, Ладя і її подруга Галя не припускали в своїй присутності навіть розповіді „анекдотів” сумнівного змісту. Батько писав, що Ладя була завжди експансивна за своєю вдачею, зазначав, що навіть плакала з приводу зняття Фіріна з посади. На цьому місці можна навести ще один сплеск її емоцій, але в зовсім іншому контексті. Цей красномовний факт записав у своєму щоденнику Сергій Єфремов. 27 травня 1926 р. Могилянська, що перекладала в редакції „Пролетарської правди”, і отримавши текст телеграми про смерть С. Петлюри, - не вдержалась і розплакалась при

всіх комуністах, що були в редакції. Між іншим, М. Могилянський вважав, що і Жигульський, і Нітобург ще й заздріли Ладі з приводу ставлення до неї Фіріна й безсумнівно вищої талановитості. На зауваження батька, що через своє оточення дістане негативні атестації, Ладя відповідала, що начальство тямить на людях та їхній роботі, запевняючи, що добре знає про гарне ставлення до себе вищих керівників будівництва. Звичайно, це були наївні надії. Беручи до уваги свідчення Михайла Могилянського відносно своєрідного оточення Ладі, можливості доносу тощо, все-таки беру на себе сміливість стверджувати, що безпосереднім приводом до арешту поетеси були не розмови і не давні публікації за кордоном, а притягнення її до „справи Фіріна”, і в цьому сенсі доля її була вже вирішена. Коли батько дізнався про смерть дочки, можна приблизно з'ясувати з рядка, записаного 9 червня 1937 р.: „Скільки вдарів може витримати серце й наскільки років було зроблено моє серце, коли воно досі все виносить?”

Звичайно, ніхто не знає і про місце поховання поетеси. Автор цих рядків передивився книги „Меморіалу” з „розстрільними” списками Москви, але імені Л. Могилянської не знайшов. Скажімо, на сумнозвісну „Коммунарку” (колишню дачу Ягоди) – місце масових поховань жертв більшовицького терору – стали звозити розстріляних лише з 2 вересня 1937 р., коли Ладі вже не було на світі. Один з авторів книги пам'яті вказував, що можна досить точно вказати масштаби репресій, але визначити місця поховань значно складніше. Очевидно, всіх знищених в „справі Фіріна” поховали в окремому, можливо, ще не встановленому місці.

З'ясовуючи долю Ладі Могилянської, не можу обійти мовчанкою контроверсійну думку священника Російської Православної Церкви Іллі (Попова). В одній зі своїх публікацій він порівнював людей, які не заgravали з червоними участю в зеківській газеті „Перековка”, не прагнув, як Ладя Могилянська чи колишній футурист Ігор Терентьев, за два місяці до розстрілу в справі Фіріна стати кандидатами в члени Спілки письменників. Додавав, що й ті, хто не працював за трьох, щоб „скосили” термін, а потім по другому терміну отримати кулю – в тих мирське, вітхе на очах, тануло, як бальзакова шагренева шкіра. „Ніяких земних надій. Тільки Господь”, – писав цей священник. У наш час

легко осуджувати людей, які жили в ті страшні часи і в тих обставинах. Згадуваний дослідник Н. Федоров цілком справедливо зазначав, що кожен намагався вижити й вийти на волю, тому пристосовувався, як міг: вчився на курсах, писав вірші, малював, грав в футбол за „Динамо” („Дмитлага”). Один надривався за рахунок робочих днів, інший – за додатковий пайок, за поїздку на змагання. Ті ж, хто працював на загальних роботах в котловані, не мали можливості отримати нормальну пайку і повільно вмирили від виснаження. А Ладя Могилянська була наскрізь творча натура і не могла просто жити і не писати. Творчість була сенсом всього її життя! І не виживала вона за коштом своєї совісті, а писала вірші, мала багато творчих планів. І не вина, а біда Ладі і майже всіх людей того трагічного часу, які не знали, що невмолний Молох репресивної машини поглине їх – людей творчих і ні, тих, хто співробітничав з владою і хто стояв осторонь.

На цьому місці, очевидно, є доцільним розповісти про жахливий фінал життя Ладіного брата Дмитра. Адже дивним чином він сплівся з її долею. Були версії, що він помер в таборі у 1942 р., як писав, приміром, Валерій Шевчук. Цілком випадково знайшов свідчення знайомого Дмитра Могилянського (Тася) по Харкову, колишнього в'язня ГУЛАГу Григорія Руденка. У своїх спогадах, видрукованих в книзі Красноярьського „Меморіялу”, він, між іншим, згадував, що Д. Тась, як і він, в 1937 р. був безробітним. В серпні цього ж року, коли він лежав з плевритом і гарячкою, його забрали. Як не розшувала його жінка, їй так нічого не вдалося дізнатися. Г. Руденко висловлював припущення, що він загинув у в'язниці. Але правда виявилася значно страшнішою. Дмитро Тась був талановитим поетом та есеїстом, друкувався в газетах Києва і Харкова, писав поеми та вірші, кращі з яких були вміщені в 3-му томі антології „Українська поезія”. Був співробітником газети „Соціалістична Харківщина”. Зі щоденника М. Могилянського відомо, що він приїздив до Дмитрова. Уже кілька років тому появилася і точна дата смерті Д. Тася – 28 лютого 1938 р. Але нові факти до з'ясування його долі подав нещодавно той-таки Н. Федоров. Він написав, що на будівництві каналу Дмитро, за рекомендацією Фіріна, став літературним співробітником газети „Москва-Волга”. У вересні 1935 р. він повернувся до Харкова, але через два роки

З ВЕСНЯНИХ НАСТРОЇВ.

Вітер весняний співає
Пісню свою золоту.
Вітреньку! Тихше! Благаю
Яблуні білі в цвіту...
Не розвівай їх, не треба,
Вітре, де казка життя?
Тут десь кінчається небо
І починаюся я!

Знаєш ти щастя блакиті?
Тихо на зустріч іду,
Хочу по-новому жити
Яблуні білі в цвіту...
Птицею хочу зробитись,
Білим німим пелюстком,
Хочу комусь-то приснитись
Легким та радісним сном.

Вітер колише весняний
Віття прозорі в саду,
Вітреньку, тихше, коханий!
Яблуні білі в цвіту.

Ладя МОГИЛЯНСЬКА

сестра знов покликала його, адже мало відбутися відкриття каналу. На свято відкриття Дмитро приїхав за відрядженням від газети „Соціалістична Харківщина”, але йому відмовили в запрошувальному квитку на перший рейс. Від того, що сталося з ним далі можна тільки жахатися. 30 січня 1938 р. він був заарештований у себе вдома в Харкові та етапований до Дмитрова. В карно-слідчій справі від 10 лютого 1938 р. йшлося, що заарештований Могилянський „зайшов до уборної і повісився на рушнику”, але був помічений і знятий. А вже через кілька днів, 25 лютого, Трійка УНКВС СРСР у Московській області винесла вирок: за активну контрреволюційну роботу на Україні йому була призначена вища міра покарання – розстріл. Вирок був виконаний 28 лютого 1938 р. в Бутово. І тому його ім'я включено до мартиролога колишніх в'язнів Дмитлага за 1937-1938 рр. Особисто мене більше за все вразили ці останні відомості про трагічне переплетіння долі сестри і брата. Ладя жила і була заарештована в Дмитрові і знищена в Москві, а Дмитро привезений до Дмитрова і розстріляний на полігоні. Які диявольські сценарії створювали

„фахівці" Єжова під час Великого терору!

Насамкінець висловлю сподівання, що з часом з'являться більш ґрунтовні дослідження про життя і творчість Ладі Могилянської. Вірю, що і авторові цих рядків пощастить знайти якісь

нові свідчення про її таке коротке і надзвичайно трагічне життя. І кожна знахідка буде своєрідною даниною пам'яті цій надзвичайно обдарованій і оригінальній поетесі минулого століття.

В останньому листі від Олени Могилянської я отримав своєрідний колаж фотографій Ладі, Дмитра та їх батька. Фотографія Ладі та її подруги Лідії Лиман друкується вперше.

Туди ж вклала вона і старий папірець з машинописом вірша Ладі "З весняних настроїв". Мені наразі невідомо, чи був він друкований. Принаймні у відомих добірках поетеси його не бачив. Будь-що-будь, але вважаю за доцільне ознайомити читачів з цим гарним зразком Ладіної творчості.

**Григорій КУРАС,
УВАН у США**

НОВІ ВИДАННЯ

„УКРАЇНКИ В СВІТЛІ ІСТОРІЇ”

Декілька вже років плекаю думку видати книжку про участь українських жінок у всіх ділянках нашого буття. Книжку, яка навіть людині не обізнаній з українством, дала б об'єктивний образ і характеристику українки. Завдяки знайомствам в Україні 400-сторінкове видання готове до друку.

Ось, що пише головний редактор видання, невтомна проф. Валентина Борисенко.

„За роки незалежності України видано чимало нових книжок про видатні постаті в науці, культурі нашої держави. Серед них багато таких, які в радянські часи замовчувалися, писати про них було заборонено. А коли почали виходити енциклопедичні довідники, багатотомні видання про золоті імена України, то впадало в око, що жіночі постаті серед 100 імен обмежувалися до десяти. З цим не змирилися жіночі громадські організації і теж започаткували серію видань про визначних українок.

Однак, висвітлити справді золоті імена людей, що прислужилися науці, суспільству, Батьківщині, – справа важка. Категорії вибору грішать суб'єктивністю.

Наш науковий збірник "Українки у світлі історії" також не є винятком. Він може бути лише сходинкою у поступі до вивчення багатьох аспектів нашої історії, культури. Працюючи над біографіями жінок, які чимало зробили не лише для вітчизняної, але і для світової культури, неминуче переймаєшся болісними питаннями: чому для цих людей непересічного таланту, надзвичайного розуму та вроди була заготована така трагічна доля, такий тернистий та короткий життєвий шлях?

Роки заслань, розстріли, переслідування, забуття... Морально відчувати борг нестерпно боляче. Можливо, прочитавши нашу книгу, відповідь дадуть наступні покоління, щоб розумним і талановитим була відкрита світла дорога”.

2002 р. випадково я була запрошена на полуденок до американського посольства в Києві. Присутні – в більшості жінки з різних посольств, – кольористі зовнішністю, одягом і „англійською мовою” – творили цікавий конгломерат. Вони захоплювалися красою столиці, оперними виставами та вродою киянок. Цікавилися, де б можна купити книгу про участь жінок у розвитку української нації. Тоді я зрозуміла, що наше видання, перекладене на англійську мову, буде відповіддю на їх запит.

2006 р. у Києві відбудеться з'їзд Міжнародної Ради Жінок. Приїдуть делегатки багатьох світових жіночих організацій. Гарним дарунком для них було б це видання.

Книжка складається із семи розділів. Особливо випрацьований розділ про 20 жінок-науковців. Вони внесли багатющий скарб у світову науку. Їхні праці, досліді перекладені на іноземні мови. Др Валентина Борисенко описує життя і діяльність шістьох історико-етнологів. Двох розстріляли, дві померли в тюрмі, двом не дозволяли працювати, переслідували за „націоналістичні” ідеї!

Це видання слугуватиме інформаційною кладкою між діяльністю жінок України і тих, що мусіли покинути Батьківщину. Читаючи, зрозуміємо, які труднощі, переслідування, моральне та фізичне знуцання переживали ті жінки, ім'я яких було – Українки.

Закінчення на стор. 29.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXI

OCTOBER 2004

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

From the Desk of the President

*The Executive Committee and National Board of the UNWLA salute **Camilla Huk**, who was recently elected vice chair of the Governor's Council and serves on the council's Education Committee of the State of New Jersey, and **Bozhena Olshaniwsky**, who has been appointed to the New Jersey Governor's Ethnic Advisory Council*

*At the WFUWO Annual Board Meeting in Rome, Italy.
From left: Maria Shkambara, Iryna Kurowyckyj, Lilia Hryhorovych, Olha Kobec, and Oxana Farion.*

The Annual Board Meeting of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations was held in Rome, Italy, from the September 3 through September 5, 2004, the first Annual Board Meeting of WFUWO to be held on the European continent. Participants convened at the Inn of Ss. Serhiy and Vakch, a historic site imbued with a positive energy that worked well for all of us and inspired a festive atmosphere.

Attending the meeting were fourteen WFUWO affiliates and two women representing unaffiliated associations: Jaroslava Haryanyj from Hungary and Anna Umliva from Italy. There were also two invitees from Ukraine who were sponsored by the UNWLA and the Ukrainian Gold Cross—Lilia Hryhorovych, president of Soyuz Ukrainok Ukrainy and National Deputy to Ukraine's Verkhovna Rada, and Olha Kobec, president of the Olena Teliha organization. Two presidents of Soyuz Ukrainok branches in Italy (Naples and Rome) also attended. With observers, there were 50 attendees at the meeting.

On Friday September 3, 2004, European Conference president Lesia Diakiwska opened the meeting with an official greeting. She then invited Bishop Hlib Lonchyna to say a prayer. Bishop Hlib also gave us some background history of the church of Ss. Serhy and Vakch and the Inn. It is a historical monument of our antiquity, a treasure in the center of old Rome.

Cardinal Barberini and his brother Pope Urban VIII donated the church and the Inn to the Kyivan Metropolitan in 1595, after the Uzhorod Union, and all the representatives of Kyivan Metropolitans have lived and worked there for 300 years. The property is located in "old Rome" and is surrounded by monuments. In front of the church is Plaza Madonna Dei Monti; the old Forum Romano is 240 meters away. At the same distance around the

corner is the church of San Pietro in Vincoli with the famous monument of Moses. Nearby are the Basilica Masencia and the Colosseum. A little further one finds the Trevi Fountain, the Patriarchal Basilica of Santa Maria Maggiore, and many other religious institutions.

The property was later sold because it was considered to be in the slum area of Rome. Then, His Eminence Patriarch Joseph Slipyj repurchased the property for the Ukrainian Church. It was in ruins. The only thing left intact was the thaumaturgies Icon of the Blessed Mother from Zyrowec, which was preserved only because it was built into a wall. During the WFUWO meeting, the outside of the church was being restored.

The next person invited to speak was Ukraine's ambassador Italy, Anatoliy Orel. The ambassador explained how much work has to be done at the embassy because of the thousands of Ukrainian nationals who are in Italy.

Following the opening ceremonies and greetings, the president of the European Conference called for a working meeting. We were grouped into three sections and each organization had to define its most crucial problems and its achievements. Group leaders then summarized their group's thoughts. The most frequently cited problems were financial difficulties and declining membership; achievements were defined by the success of organizational programs. At the end of the session, there was a transfer of leadership as the presidency was ceded from England to Estonia.

That evening, a special session was dedicated to the topic of "Trafficking of women and children." Two sister missionaries, who are financially supported in their work by Caritas International, were invited to share stories about their successes. A young lawyer from Estonia, Lilia Ivanchenko, informed us about her work with women who are lured into slavery by being told that they will have fine paying jobs. She explained that as soon as these women arrive at the destination point, their passports are taken from them and they are sold and tortured. She also shared with us a pamphlet with a picture of tortured girl. It was a terrible moment, a visual reminder of the plight of too many women around the world. UN representative Daria Dikij reported what the United Nations is doing about this critical problem. The session ended with a presentation by the president of Soyuz Ukrainok of Scandinavia, Zoriana Kiktso.

On Saturday, September 4, WFUWO's Annual Board Meeting was declared open by President Maria Shkambara. The Executive Committee presented reports, which were followed by the reports from the affiliated organizations. Lilia Hryhorovych spoke about the elections in Ukraine and about the need for the fourth wave of immigrants to vote and to form voting posts. She read a letter from presidential candidate Viktor Yushchenko and asked that it be published in diaspora papers. Olha Kobec spoke about the work of women's NGOs related to the elections.

Anna Umliva, president of a newly formed Ukrainian women's association in Italy, said that the group was ready to register as a Christian association despite advice from a Canadian Ukrainian that the group register as a civil society. The society is currently being provided with financial support from Meest Italy. Members were planning to host a special event in October—the Festival of National Creativity in Italy.

Ms. Umliva also said that while Ukraine's Verkhovna Rada is addressing the issue of the Ukrainian Famine of 1932-33, deputies are not focusing on the current genocide in Ukraine, specifically the number of women leaving the country. She stressed that it is an issue that must be addressed today, especially because the majority of those leaving are not Jews or Russians but ethnic Ukrainians. She also reported that a Sunday school has been established in St. Sophia and that parents have organized a Rodynna Svitlycia.

The meeting ended late Saturday with remarks from the WFUWO's president. On Sunday we attended Mass at St. Sophia and services for Patriarch Joseph Slipyj conducted by Bishop Hlib. Later we attended a concert prepared by the Sunday school. At the end of the program, the presidents of WFUWO, the UNWLA, Soyuz Ukrainok of Australia, and England's Ukrainian women's association presented the school with official greetings from their respective organizations. Lilia Hryhorovych then invited members of the audience to meet for informal discussions about the coming elections in Ukraine. On behalf of the UNWLA, I donated 100 Euro Dollars to the school.

The following Saturday, those of us who had remained in Italy visited the Ukrainian Embassy in Rome and were given a tour of the beautiful villa that serves as the ambassador's residence. It is located in the midst of most prestigious embassies of the world. Ambassador Orel and his wife were our hosts. During our visit, many issues were discussed, among them the trafficking of women and children, election posts, the difficulty of acquiring visas, and the problems of Ukrainian immigrants who have no place to stay in Rome while waiting for visas.

Representing the UNWLA at the WFUWO meeting were President Iryna Kurowyckyj and Vice President Oxana Farion. We would like to thank the president of WFUWO for hosting this historical event and for allowing us to participate in this informative and productive meeting.

**Report of the Ukrainian National Women's League of America 2003-2004
presented by Neonillia Lechman at the Annual Meeting of
the General Federation of Women's Clubs
held in Lake Buena Vista, Florida from June 23 to June 30, 2004**

Good morning. My name is Nellie Lechman. It is my great honor and privilege, as a member of the Ukrainian National Women's League of America to bring you greetings and best wishes from our national president, Iryna Kurowyckyj.

The Ukrainian National Women's League of America, headquartered in New York City, is the largest Ukrainian women's organization in North America. Founded in 1925, the UNWLA is the first ethnically oriented woman's club to become a member of the General Federation of Women's Clubs.

The UNWLA works on three levels—through its branches, its regional councils, and its national board. At present, we have 125 branches in 10 regional councils throughout the United States. The organization unites women of Ukrainian descent and those who are part of the Ukrainian community. It provides these women with an opportunity to preserve and foster their ethnic identity, culture, and heritage. In pursuing its goals, the UNWLA is guided by principles of religious tolerance, political nonpartisanship, and universal respect for human rights.

Over the years, our members have addressed issues of education, social services, human rights, and relief programs. Of utmost importance to us is advocating for issues of concern to women and children, both here and in Ukraine. Some of the ongoing projects and accomplishments of the UNWLA are as follows:

- The Ukrainian Museum, founded in 1976, is located in New York City. The museum enables Ukrainian history and culture to be fostered and studied by all. Construction on a new home for the Ukrainian Museum is nearing completion this year.
- The UNWLA's educational efforts include establishing pre-schools for the youngest members of our community where they can learn about their cultural heritage. We sponsor literary contests for children and adults relevant to our goals, and we publish many of their works. We also hold seminars and conferences for women, addressing global problems, such as Health and the Environment, Communication, Careers for Women in a Male Dominated Society, and Stress Management.
- This year, the UNWLA is celebrating the 60th anniversary of *Our Life*, a bilingual monthly magazine that serves as a chronicle of our achievements. *Our Life* is distributed and read throughout the world.
- To celebrate the 75th anniversary of the UNWLA, we established a "Milk and Roll" program. The program provides breakfast to the youngest school children in Ukraine whose lives are unfortunately affected because of the poor economic conditions in some parts of the country. To date we have established almost 20 centers where the Milk and Roll program operates.
- We also have a Grandmothers Fund, which provides help to elderly women left alone after years of Soviet repression. In addition, we provide assistance for the victims of Chernobyl and for other sick or disabled people in Ukraine by purchasing medical equipment and supplies for hospitals. We work with orphanages, and we address the needs of those stricken by natural disasters in Ukraine and around the world.
- The UNWLA conducts an extensive scholarship program whose purpose is to enhance and create opportunities through education and to preserve Ukrainian cultural heritage within the United States of America and in other countries of the world. We have awarded hundreds of scholarships to deserving, needy students in South America, Europe, and the United States. Priority is given to orphans and underprivileged children.
- We work with U.S. legislators on many issues concerning Ukraine. One of our missions is to raise awareness about the 1933 Soviet-engineered Famine Genocide in Ukraine during which some 10 million people starved to death. Information about the Great Famine was suppressed by the Soviet regime. In the United States, this tragic history is not yet part of the general social studies curriculum. So that history does not repeat itself, it is our goal to give all American children an opportunity to learn about this forgotten holodomor. Resolutions concerning this effort are presently being considered in the U.S. House of Representatives and the U.S. Senate. We also work closely with the White House and the U.S. State Department, providing briefings on UNWLA projects.

These are only some of the issues concerning members of the UNWLA. We look forward to new challenges and new goals. We hope we will meet them with courage and strength.

Good News for the UNWLA!

Federal employees, thousands of whom are of Ukrainian descent, can now donate directly to the **Ukrainian National Women's League of America**, a 501(c)(3) organization, through the **Combined Federal Campaign (CFC)**. The UNWLA is honored to be one of a select number of international/national nonprofit organizations accepted as an approved charity by the U. S. Office of Management and Budget for the 2004 CFC program. UNWLA is designated **CFC #2669**.

By choosing the UNWLA to receive their tax-deductible contributions, federal employees can help promote Ukraine's national identity and cultural heritage and support Ukrainians within and outside the United States through humanitarian aid, educational studies, and research in Ukrainian history and culture.

What is the CFC?

The CFC is the annual fundraising drive conducted by federal employees, U. S. Postal Service workers, and the men and women of the armed services in their workplaces across the United States and overseas. It was created to consolidate fundraising efforts at all federal departments and agencies. By allowing employees to select organizations of their choice from an official catalog, and make their contributions through payroll deductions, the CFC has opened the door to more opportunities for giving to hundreds of worthy causes. In operation for more than 30 years, the CFC is the only authorized solicitation of employees in the federal workplace on behalf of charitable organizations.

How Does the CFC Work?

Over the course of several weeks in the fall of each year, employees are encouraged to contribute to the CFC campaign drive. Each federal agency and military installation administers its own CFC drive at the local level. However, all use the same materials, including the catalog of CFC-approved charities. This catalog includes the name and a brief description of each approved charity, its tax ID number, website address, and the all-important four-digit CFC code. The UNWLA is listed in the "National/International Organizations" section of the official 2004 CFC catalog as follows:

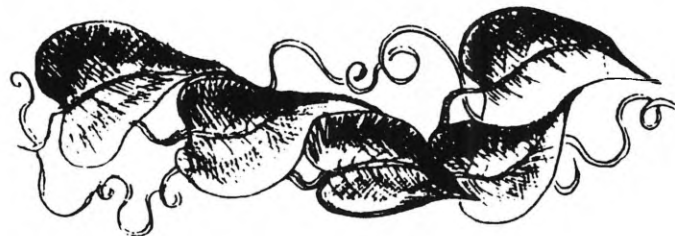
2669 Ukrainian National Women's League of America (212) 982-2889 www.unwla.org
EIN #23-6404061 – Dynamic, all-volunteer women's organization championing Ukraine's cultural heritage, and providing humanitarian aid to Ukraine's elderly, the infirm, and disadvantaged children in Ukraine and its diaspora.

Employees can designate only a charity that is included in the catalog. Each employee indicates which charity will receive his/her contributions on a standardized pledge card by using the organization's four-digit CFC code. The employee can make an immediate gift of cash or elect biweekly payroll deductions in a designated amount.

How You Can Help

The 2004 CFC runs from September 15 through December 1 and is a great way to support the UNWLA at every level. If you or someone you know is a federal employee, a U. S. Postal Service worker, or a member of the U. S. military, please urge them to support the **UNWLA (CFC #2669)** by making a tax-deductible pledge today.

Publicize the **UNWLA's CFC #2669** designation in emails and other communications to your relatives and friends, Ukrainian church bulletins, radio programs, credit unions, and community newsletters.

ATTENTION! Federal Employees!

Every fall your agency solicits your payroll pledge to a Combined Federal Campaign (CFC) charity of your choice. Do you find yourself searching for a
Ukrainian
charity to pledge your contributions to?

NOW YOU HAVE A CHOICE!

Choose #2669

Ukrainian National Women's League of America

(Союз Українок Америки)

“Dynamic, all-volunteer women's organization championing Ukraine's cultural heritage and providing humanitarian aid to Ukraine's elderly, the infirm, and disadvantaged children in Ukraine and its diaspora.”

The Ukrainian National Women's League of America, Inc. (UNWLA) is a sec. 501(c)(3) organization, contributions to which are deductible for Federal income tax purposes. Founded in New York City in 1925, with branches across the country, the UNWLA is the oldest Ukrainian women's organization in the United States. The funds raised by UNWLA go toward promoting Ukrainian national identity and cultural heritage; informing the American public about Ukrainian culture, including Ukraine's literature, arts, ideals, and aspirations; providing financial assistance to Ukrainians within and outside the United States through humanitarian aid, educational studies, and research in Ukrainian history and culture; forging alliances with other Ukrainian, as well as American and international organizations for educational and charitable purposes; and supporting the Ukrainian Museum in New York City. For more information, visit: www.unwla.org. UNWLA is a CFC national/international organization – #2669.

Lina Kosetenko's *Landscapes of Memory:* *The Selected Later Poetry* (*Peizazhi pami'iati: Vybrani poezii 1977-1989*)

Ol'ha Luchuk, ed. Michael M. Naydan, tr. L'viv, Ukraine. Litopys. 2002 (© 2001). 127 pages. \$15. ISBN 966-7007-52-2.

Lina Kostenko is the premier poet of contemporary Ukraine. Born in 1930, she is the author of many books, including such well-known poetry collections as *Prominnia zemli* (1957), *Vitryla* (1958), *Mandrivky sertsia* (1961), *Nad berehamy vichnoi riky* (1977), *Nepovtornist* (1980), *Sad netanuchykh skulptur* (1987), *Vybrane* (1989), and two historical novels in verse: *Berestechko* (1999) and the immensely popular *Marusia Churai* (1979, 1982).

In the late 1950s and 1960s, Kostenko was severely criticized by Soviet critics for what was called her "formalism," her ideologically nonconformist attitude, her conscious avoidance of the precepts of the Communist Party-imposed dominant style of socialist realism. Rather than bend to the demands of her censors and critics, she chose not to be published. Her silent protest for almost two decades attracted the attention of anticommunist critics and readers. Lina Kostenko's poetry began to circulate in clandestine publications in the West, and she became the best-loved poet of the Ukrainian diaspora.

Kostenko's forte is her intimate lyrical poetry, on one hand, as well as her social allegorical poetry, most of which deals with the special role of the poet in society. Shelley's dictum about poets as the "unacknowledged legislators of the world" is brought in Kostenko's view to its ultimate conclusion: she sees poets as prophets and national leaders, frequently misunderstood and even persecuted, but deserving of special consideration and exceptional treatment. In Eastern Europe, where great poets were treated as national prophets throughout history, Kostenko's view fell on fertile ground and found an appreciative audience among her admirers. In Kostenko's social poetry, literature is the arena of a continual battle between good and evil, with poets as champions of truth, beauty, and freedom.

Landscapes of Memory, translated by Michael M. Naydan, is the second Kostenko book to be published in English. Garland issued her *Selected Poetry: Wanderings of the Heart*, also translated by Naydan, in 1990. The first book included selections from Kos-

tenko's earlier collections (*Prominnia zemli*, *Vitryla*, and *Mandrivky sertsia*) as well as a few additional poems. *Landscapes of Memory* is, unlike its predecessor, a parallel-text edition, providing originals side by side with translations, and contains selections from Kostenko's books *Nad berehamy vichnoi riky*, *Nepovtornist*, *Sad netanuchykh skulptur*, and *Vybrane*.

Lina Kostenko is not a revolutionary experimentalist inclined toward linguistic hermeticism. On the contrary, she has, as is pointed out in the preface by Mykola Ilnytskyi, deep roots in traditional poetics. Her poetic voice—direct, natural, conveying genuine emotion—finds an immediate rapport with the reader. The richness of her language and versification, her colorful imagery, and a clever, sometimes sarcastic use of aphorisms make translating her work into English rather difficult.

Naydan does not attempt to reproduce Kostenko's classical meter, and his poetic translations, unlike the originals, are unrhymed. Poetry translations seldom do justice to the originals, but they at least provide a glimpse into a foreign poet's world of ideas and images. The selections in Naydan's book are primarily short love poems or lyrical landscapes and do not include any of the longer poems or even the shorter epic poems, which tell a story with an allegorical meaning so characteristic of Kostenko. The inclusion of such poems as "Tsyhanko muzza," "Tini nezabutykh predkiv," "Breihel: Shliakh na Holhofu," and "Liubov Nansenena" (to name but a few shorter pieces) might have given a better representation of Kostenko's subject matter, her wide-ranging intellectual scope, and her philosophy of life and art.

English-language readers interested in the critical reception of Kostenko's poetry will find the translator's introduction and Mykola Ilnytskyi's article "Poetry and Destiny" enlightening and thought-provoking. A special issue of *Canadian Slavonic Papers* (June 1990) was also devoted to the Lina Kostenko symposium held earlier that year at the University of Michigan.

Reviewed by Marta Tarnawsky, University of Pennsylvania. Previously published in the October-December 2003 issue of World Literature Today and reprinted here with the author's permission.

A New Epidemic: Childhood Obesity

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

About ten million children in the United States have serious weight concerns. It has been estimated that one out of every five children is overweight. This places them at potential risk for heart disease, diabetes, and orthopedic problems later in life. It also sets a pattern for a bad "way of life."

In overweight children, diabetes can occur as early as the teenage years; cholesterol levels tend to be elevated, and heart disease can be seen in the early twenties. Additionally, obesity causes emotional scarring resulting in social repercussions. Obese children often suffer from low self-esteem and this negativity affects their lives well into adulthood. The longer a child remains obese, the more likely he or she will become an obese adult.

So what is the reason for childhood obesity? Almost always, it all comes down to poor eating habits and inactivity. Children in America eat far too much food that can only be viewed as dietary time bombs. Children in America also spend far too little time moving around. Although this combination can be explained, it can not really be excused. It is the source of too many problems.

In most families with working parents, properly prepared and cooked meals at home are a thing of the past. Meals are almost always prepared from pre-packaged sources. Frequently, meals are purchased at fast food restaurants and are accompanied by sugar-sweetened soft drinks. While these things taste good, they are loaded with fat, calories, and salt. Portion control is rarely an issue. The meal is usually topped off with an equally poorly chosen dessert. Marketing by manufacturers feeds the temptation palate, especially in the case of desserts. Rather than being occasional treats, desserts become daily staples.

Today's children watch more television than any previous generation of children in this country. Because television is a sedentary activity, this means they are not active enough. Today's children also play with

computers on an average of twenty-five hours a week. This compounds the problem. Physical activity is placed low on the "to do list." After a while, inactivity becomes a way of life. Frequently, parents are just as inactive as their children, and this sets a poor example.

So what can be done? It has been said that food is a great model for learning and for growing a healthy child from inside out. It has also been proved that a healthy body is a body that moves. We all want our children or grandchildren to be the best they can be, so we should take the time to work with them to eat better and move more.

Heath habits start at home. Do not expect this to be done by someone else. We all need to set an example and develop good eating and exercise habits. Healthy food is delicious and does not require too much of an effort. Enlist the help of your children with meal preparation. Doing this will also help you spend time with them in a productive way. Breakfast should never be skipped. Children concentrate more and do better in school after a good nutritious meal. It has also been shown that children who eat breakfast are less likely to be obese. Make breakfast interesting—use whole grain cereal, fruits, eggs, and limit the amount of fat. Create a healthy lunch if one is not available at school. Encourage fresh/dried fruit as well as milk. Sit down at dinnertime with your children where you can promote good eating habits. Encourage physical activity by playing with your children and grandchildren. It is a wonderful way to bond and promote a healthy lifestyle. Limit television watching and computer games and plan activities that center on walking, running, swimming, jumping—any activities that promote moving muscles and bones and keep respiratory systems going at a good pace.

Our children are the most important people in our lives. Let's give them the proper guidance to maximize their potential and develop a solid, healthy view on life.

From *Our Life* Archives: *The following is an open letter written by the editors of *Our Life* in 1944 on an issue that remains important to editors of contemporary publications worldwide:*

In recent months, two newspapers, one in the United States and one in Canada, have used articles from *Our Life* without properly crediting our publication. We are appealing to the editors who publish articles previously published in *Our Life* to mention our magazine as the source of this material and give proper credit, including the month and year in which the articles were published. This editorial courtesy is common in the publishing world and beyond. Those who reprint articles should always mention where the articles first appeared.

Holiday Boutique

by Irena Demkiw

Roma Hayda, Halia Balaban, Diane Lytwyn, Yaroslava Kovach and Irena Demkiw. Paul Lytwyn, president of the Ukrainian American Club in Southport, Connecticut.

On November 15, 2003, UNWLA Branch 73 hosted its second Holiday Boutique at the Ukrainian Club in Southport, Connecticut. The purpose of this event was to raise money for orphans and destitute pensioners in Ukraine, to introduce the American public to Ukrainian culture, and to entice Ukrainian Americans to more active participation in the Ukrainian community.

The program planning committee consisted of Roma Hayda, Halya Balaban, Diane Lytwyn, Yaroslava Kovach, and Irena Demkiw. The committee planned an event that would appeal to those attending in many ways. A diverse variety of merchandise included Ukrainian ceramics by Marika and Myron Bokalo, jewelry by Golden Lion, amber jewelry by Jaworuk, ceramics by Sophia Zielyk, hair ornaments by Laura Pappas, paintings by Oksana Pikush, creative silk scarves by Nina Lapchyk, gem jewelry by Tania Vitvitsky, embroidered blouses and music by Yuriy Zimbitsky. The August Collection represented sixteen artists from Ukraine whose creative designs ranged from ceramics and embroidery to wood work and reverse glass painting.

A wide assortment of holiday food complemented the spirit of the boutique. Kolachi, nut and

poppy seed rolls, pampushky, and a variety of cookies were available. Our local branch is fortunate to have in our community a professional baker, Taras Slevinsky, who donates his time to provide the holiday breads that made our baked goods section very successful. Members of the UNWLA provided pastries and other baked goods. Yaroslava Kovach and Diane Lytwyn were responsible for all of the food served in the buffet.

Two tables were dedicated to activities of the Ukrainian National Women's League of America and the Ukrainian museum. On display was a tree decorated with handmade egg ornaments, three beautiful baskets filled with holiday bounty, poinsettia plants, lovely miniature evergreen trees, many elegant "didukhy," and original printed blank cards with the Boutique signature angel. Branch members and their friends staffed the exhibit tables, sold crafts and art works, and served the delicious holiday food. Stacy Maxwell handled all of the advertising in the local newspapers.

Our second Holiday Boutique was very successful. After all the bills were paid, \$3,000 was sent to the Social Welfare Chair of the UNWLA who distributed the money where it was most needed.

Our branch hopes to repeat this successful event on November 6, 2004.

Голова СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Екзекутива і Головна Управа СУА
гратулює і вітає Камілю Гук, вибрану до штатової
Ради Комітету Освіти в Нью-Джерзі!
Божену Ольшанівську якій надано членство
в "Етнічній дородчій раді", Нью-Джерзі.

Дорогі !

Річні наради Управи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій відбулися в Римі, Італія, 3 –5 вересня 2004 р. Це вперше в історії СФУЖО проведено Річні наради на Європейському континенті. Засідання проходили в гостинниці церкви св. Сергія і Вакха.

Перебування у такому історичному приміщенні додало учасникам святкового настрою і доброї енергії до праці.

На відкриття Конференції було запрошено владика Гліба Лончину та посла України до Італії Анатолія Орла.

Конференцію відкрила голова на Європу Леся Дяківська з Англії та попросила владика Гліба до молитви і привітання. Після цього владика Гліб розказав історію церкви св. Сергія і Вакха та гостинниці, це історична пам'ятка нашої старовини і має безмежну вартість для нас українців. Церкву і гостинницю подарували Кардинал Барберіні і його брат Папа Урбан VIII на руки Київського Митрополита. Це був рік 1596, після підписання Ужгородської Унії. І тут жили і діяли всі представники Київських митрополитів упродовж 300 років. А власність свою засвідчили вони своїми кістками, що там досі спочивають.

Хочу додати свої коментарі відносно цієї посілості.

Храм і гостинниця св. Сергія і Вакха стоять в центрі старого Риму серед пам'ятників, які знаходяться від 200 до 1000 метрів від площі „Мадонна Деї Монті“, яка є перед храмом. Старий Форум Романо є у відстані від церкви не більше як 240 м. У такій самій віддалі за рогом найбільшої вулиці знаходиться церква “Сан Петро ін Вінколи” з відомим мистецьким пам'ятником Мойсея. У віддалі 500 м. знаходиться Базилика Масенція і Колізей. У віддалі 600 м. знаходиться патріархальна Базилика “Санта Марія Маджоре”. В такій самій віддалі знаходиться туристична атракція “Фонтана ді Треві”. Біля цієї посілості знаходяться церковні інституції.

Церкву продано бо було сказано, що це є „брудна дільниця” (“слум ерія”). Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий відзискав цю посілість в жахливому стані для української церкви. Одиноке, що залишилося в церкві, – це чудотворна ікона Божої Матері Жировицької.

У час нашого перебування зовнішню частину церкви реставрували.

Голова попросила до привітання посла України Анатолія Орла, який розказав присутнім про працю посольства в Італії, де мешкає така велика скількість українців. Після цього розпочалася ділова частина Європейської конференції.

Присутніх на річних засіданнях з членських організацій було 14, дві представниці громадських організацій з Угорщини, Ярослава Хортяні і з Риму Анна Умліва, дві голови Союзу Українок Італії з Неаполя і з Риму. За спонсорством СУА і Золотого Хреста запрошено гостей з України: голову СУ Лілію Григорович, депутата Верховної Ради України та голову організації ім. Олени Теліги Ольгу Кобець. Присутніх і залі було 50 осіб.

Нас було розділено на 3 групи, і кожна група мала подати проблеми та успіхи своїх організацій. Провідники груп підсумували висловлені думки. Майже всі організації мають фінансові проблеми і бракує допливу членства до організацій, щодо успіхів можна сказати, що розпочаті програми в організаціях проходять добре. На закінчення сесії відбулася ротажна передача головування – з Англії до Естонії.

Вечірня сесія була присвячена найбільш пекучій темі під цю пору: “торгівля жінками і дітьми”. У сесії взяли участь сестри-місіонерки, працю яких спонсорує Міжнародний Харитас (Caritas International), розказували, як допомагають жінкам, що попадають у секс-індустрію, і тим, що бажають допомоги. Звітувала молода адвокат Ліля Іванченко, яка працює в Естонії і допомагає жінкам, що попадають в неволю. Вона роздала брошурку, яку розповсюджують поміж жінками, щоб убезпечити їх від різних обманів. Їм обіцяють, що будуть мати можливість заробити добрі гроші, і вони, наївні, вірять а пізніше їх продають, відбирають пашпорти, і слід за ними гине. Вона розказувала, як вдалося кільком дівчатам врятуватися.

Голова Союзу Українок Скандинавії Зоряна Кікцьо розказувала про допомогу у скандинавських країнах.

Наступного дня Річні наради Управи СФУЖО відкрила голова Марія Шкамбара. Після звітів Управи СФУЖО звітували складові організації.

Відтак виступила Лілія Григорович: розказувала, як працювати, щоб допомогти „четвертій хвилі” за кордоном голосувати у виборах. Відчитала лист від Віктора Ющенка і просила його помістити в часописах за кордоном. Ольга Кобець розказала про

працю жіночої організації і завдання перед виборами. Виступила Анна Умліва, яка очолила громадську організацію і “Товариство українців в Італії”. Розказала, що спершу організація мала бути зареєстрована як християнська, бо католицька церква дуже допомагає новоприбулим в Італії і організацію легко зареєструвати, однак відвідав Італію пан Кісіль з Канади, надав фінансову допомогу і порадив зареєструвати організацію як громадську, після того зайшов конфлікт.

Організація під цю пору користується допомогою від “Міст Італія”. Заплановано 17 жовтня провести Фестиваль народної творчості Італії. Товариство видало збірку поезій яка народжена тут в Італії.

Анна покликала на Верховну Раду України, яка говорить про Голодомор – геноцид в Україні 1932-33 рр. Сьогодні можна порівняти масовий виїзд жінок з України, як ще один непомітний геноцид української нації. Чому не виїджають євреї, росіяни чи інші національні групи з України тільки українські жінки, над тим треба серйозно застановитися, і діяти сьогодні. Рівно ж звітувала, що зорганізовано недільну школу при церкві св. Софії та зорганізовано об’єднання батьків у “Родинній Світлиці”.

Програму засідань переложено з неділі на суботу. Наради закрила голова СФУЖО Марія Шкамбара пізно вечором.

У неділю всі учасники Річних нарад СФУЖО поїхали до цекви св. Софії, де відправлено літургію і панахиду в річницю смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. Відтак ми були запрошені на шкільний концерт у пам’ять Блаженнішого. Після слова владики Гліба та програми вітали школу голова СФУЖО, голови СУА, СУ Австралії і Англії та Лілія Григорович привітала і попросила бажаючих зустрітися з нею під деревом, щоб розказати дещо про вибори. Від СУА я зложила 100 дол. на школу.

У суботу, 11 вересня, ми мали зустріч в посольстві України у Римі. Присутній був посол Анатолій Орел з дружиною та кількома працівниками посольства. Нас прийняли та вислухали справи, які для нас були пекучі: вибори і проведення голосування поза посольством, продаж жінок і дітей, про потреби нелегальних українців в Італії та про одержання візи, що забирає довго часу для тих, що не мають, де перебувати в Римі. Ми одержали на всі наші запитання відповіді. Відтак посол з дружиною показали нам красну віллу українського посольства, яка міститься серед важних посольств у Римі.

Від СУА в Річних нарадах взяли участь голова Ірина Куровицька і Оксана Фаріон – заступниця голови у справах культури. Ми дякуємо Марії Шкамбарі за ці непересічні Наради СФУЖО 2004 р.

Учні школи українознавства.

Представниці СУА Лідія Білоус (ліворуч) і Неонілля Лехман.

113-та КОНВЕНЦІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ

На соняшній Фльориді в “Disney’s Coronado Springs Resort” у місті Lake Buena Vista 23 – 30 червня 2004 р. відбулася 113 Конвенція однієї з найбільших світових жіночих організацій “General Federation of Women’s Clubs”. Союз Українок Америки, як інтернаціональний аффіліянт, брав також участь.

Ціль Федерації – з’єднувати добродійні службові жіночі клуби (організації), подаючи їм підтримку і заохоту до праці. Праця у Федерації розвивається в ділянках мистецтва, екології, виховання молоді, інтернаціональних подій, зовнішніх зв’язків та спеціальних програм, специфічних для громад і місцевих клубів. Однією з провідних цілей Федерації є слідкувати за правами жінок і дітей в Америці та в цілому світі і дбати, щоб ці права були забезпечені законами.

Федерація, заснована 1890 р., складається з понад 6,000 жіночих клубів, поділених на вісім регіонів в Америці, та жіночих організацій у 20-и інших країнах світу. СУА був першою етнічною організацією, яка вступила до Федерації. Ця організація дає змогу членам розвивати індивідуальні здібності та уживати їх для добра своїх країн.

На запрошення голови СУА Ірини Куровицької та заступниці у справах зовнішніх зв’язків Мотрі Слоневської Ліда Білоус, заступ-

ниця голови 56-го Відділу СУА, і Неля Лехман, референтка зовнішніх зв’язків цього ж відділу, репрезентували СУА на Конвенції Федерації. Членами Федерації є ще інші українські жіночі організації, але на Конвенції були присутні лише делегатки СУА.

Хоча передконвенційні події – засідання Управи та конвенційних комітетів, прогулянки до “Epcot”, “Kennedy Space Center” та різних музеїв – відбувалися уже від 24-го червня, ділова частина конвенції почалася офіційним відкриттям 26-го червня. У просторій залі, у позначених по штатах і країнах секціях, засіло понад 1,200 делегаток, які приїхали розглянути і оцінити працю, накреслити пляни на майбутнє, висловити подяку найактивнішим клубам і особам та вибрати нових членів Головної Управи Федерації на наступних два роки. Голова Конвенційного комітету представила членів Головної Управи, які увійшли на сцену. Далі відбувся урочистий похід голів п’ятдесяти штатів і делегаток, які репрезентували міжнародні організації. Вони входили поодиноці за хоругвами. Дуже зворушливий був момент, коли оголосили „Україна” і всі подивилися на наш прапор, а присутні вітали нас оплесками. Прапори було розташовано по обох сторонах залі, де вони залишалися до кінця Конвенції.

Президент Федерації Джуді Лутц офіційно відкрила 113 Конвенцію і помолилася до Всевишнього з проханням поблагословити присутніх та допомогти їм у благородній праці. Після заспівання національного гімну прочитали привітання від Президента Буша та інших.

Джуді Лутц, яка сама проводила Конвенцією, запросила голів Комітетів подати інформації про правосильність, правильник та програму нарад. Слідували звіти президента Д. Лутц та членів Управи, де були відзначені успіхи Федерації у минулому році. Цікаво було довідатися, що поодинокі клуби працювали над 138 тисячами проектів, які потребували 10 мільйонів годин дарованої праці та через які зібрано на добродійні цілі 40 мільйонів доларів. Президент звітувала про працю в централі, яка знаходиться у Вашингтоні. Під час своєї дворічної каденції Президент Федерації зобов'язана мешкати в історичному домі Федерації у Вашингтоні. Там також знаходяться усі бюро організації, де працює 20 найманих працівників, які допомагають у виконанні плянів, координації праці між клубами в Америці та інших країнах, редагуванні усіх публікацій, включно із офіційним журналом "GFCW Club Woman", та праці з законодавцями, щоби вплинути на членів Конгресу провести в дійсність резолюції Федерації.

Під час звітувань на діловій сесії відчувалися взаємна повага, ввічливість та ентузіазм. У залі, де було понад 1,200 осіб, був порядок і спокій. Усі присутні уважно слухали промовців і нагороджували їх оплесками. Під час першої сесії пропонувано зміни до статуту, які після відповідної дискусії було прийнято. На пообідній сесії почалася праця над пропонуваними резолюціями у ділянках екології, виховання, родинного життя, загальногромадських і міжнародних справ, таких, як торгівля жінками і голод в деяких частинах світу. До дискусії входило велике число резолюцій, тому працю продовжували на чотирьох сесіях. Насамкінець були представлені кандидатки на посади Головної Управи на наступну дворічну каденцію. На кожную посаду було дві або три кандидатки. Голова виборчої кампанії представляла кандидатку, подаючи їй біографію і досягнення в організації, а сама кандидатка з'ясовувала свій погляд на майбутнє Федерації. Цікаво було почути про цих осіб і зробити добре рішення в голосуванні. Саме голосування відбулося у понеділок у дуже формальний спосіб через офіційні

машини, якими користуються на державних виборах. Увечері було проголошено результати голосування. На роки 2004-2006 президентом Федерації стала Ерні Шнайдер із штату Вайомінг. Ми ще раніше познайомилися з панею Шнайдер, передали привітання від голови СУА Ірини Куровицької та подарували їй число журналу „Наше життя”, присвячене відзначенню 70-ліття Голодомору.

На ділових сесіях, які відбувалися щоденно перед полуденком, звітували також голови регіонів (схожі на Округи СУА). Звіти були короткими (три хвилини) передані з ентузіазмом про свою працю та наступні регіональні конвенції. Звіти інтернаціональних делегаток були подані на другий і третій день. Виголошуючи звіт СУА, я старалася з'ясувати коротко історію СУА, ціль нашої організації, описала нашу працю у різних ділянках, особливо на арені зовнішніх зв'язків, суспільної опіки і стипендійної акції. Розповіла про розвиток Українського Музею в Нью-Йорку та про наші добродійні програми в Україні, підкреслюючи, що гуманітарні цілі СУА та цілі Федерації є однакові, і ми всі прагнемо досягнути ту ж саму ціль. Голова СФУЖО Марія Шкамбара доручила мені прочитати її звіт, в якому вона описала працю СФУЖО, особливо у ділянці запобігання торгівлі жінками з України. Обидва звіти викликали зацікавлення делегаток Конвенції, а ми радо відповідали на їх запитання під час приватних дискусій.

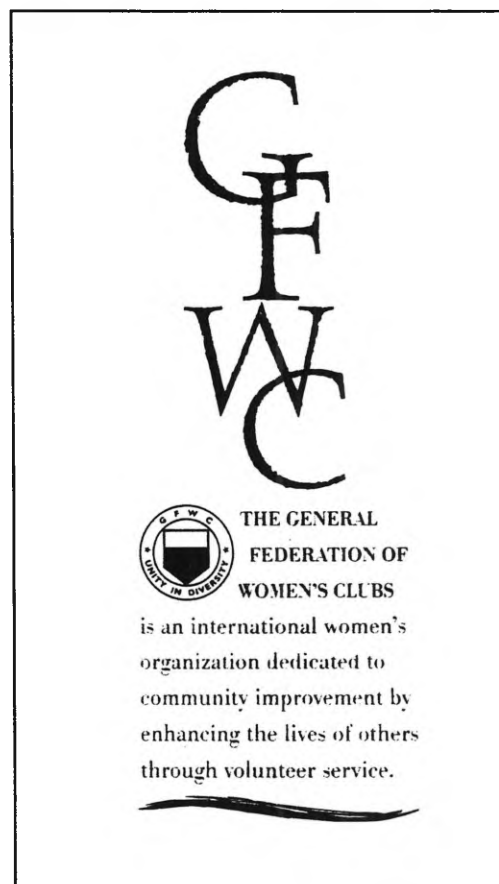
Одне з місць, де відбувалися наші жваві дискусії був центр для міжнародних гостей. Тут зустрічалися іноземні делегатки. Центр обслуговували члени комітету для міжнародних справ. Комітет очолює Боббі Бйорк зі штату Монтана. Б. Бйорк, як і усі члени комітету, уже працює довго у Федерації і є дуже добре ознайомена із країнами, репрезентованими у Федерації. Члени Комітету старалися витворити приязну атмосферу для 33-х міжнародних делегаток, які представляли сім іноземних країн. Цікаво було довідатися чим займаються члени клубів у Японії, Бразилії чи Арубі, і ствердити, що всіх нас єднає одна провідна ціль допомогти жінкам досягнути свій повний потенціал працюючи на суспільній ниві.

Окрім звітувань, на ділових сесіях, як і на полуденках і вечірніх бенкетах, відбулося нагородження та відзначення поодиноких клубів і штатів. Всіх нагород було понад 200 в 16-х

категоріях: від дання допомоги особам із особливими недомаганнями, публікацій оригінальних поезій, збирання коштів на гуманітарні програми в Організації Об'єднаних Націй до придбання нових членів до клубу. Президент Д. Лутц вручала грамоти або грошову нагороду. Важко описати ентузіазм, з яким делегатки приймали відзначення та признання їхньої праці. Усмінені поверталися на місця і стверджували, що варто було працювати і на майбутнє потрібно докласти ще більше зусиль, щоби знову бути нагородженими. Щоденно відбувалися семінари-майстерні на різні теми: Громадський план діяльності (Public Policy): як промовляти успішно до публіки, членство в Жіночих клубах: як придбати та утримати членів, як звітувати до Централі, як користуватися інтернетом, редагування журналу та інших публікацій організацій.

Під час Конвенції делегатки прослухали доповіді визначних жінок, які досягнули признання у своїх ділянках праці. Маріко Томпсон, кореспондент „Los Angeles Daily News” виголосила доповідь на тему “Women in the media: representation in the Newsroom and the News”. Член палати Представників США Маделейн Бордалло поінформували про свою працю в Конгресі, де вона підтримує акції та резолюції, які допомагають дітям і родинам, особливо тим, члени яких відбувають військову службу. Головним промовцем на полуденку у вівторок була відома журналістка Елеанор Кліфт, яка дописує до “Newsweek” і виступає на “The McLaughlin Group” і “Fox News Network”. Е. Кліфт є автором книжки “Founding Sisters and the Nineteenth Amendment”, в якій описує сімдесятилітнє зусилля жінок в Америці, одержати право голосу. Це, власне, була тема її доповіді, в якій вона, між іншим, хотіла відзначити, що ми часто не оцінюємо працю наших попередниць, які старалися промостити нам дорогу до прав, якими ми втішаємося сьогодні. Після доповіді була можливість набути цю цікаву книжку, яку Е. Кліфт радо підписувала.

Наприкінці була зворушлива офіційна презентація новообраних членів Головної Управи, після чого відбувся бенкет. Цим закінчилася 113

Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів. Залишилося багато вражень з попередніх днів. Ми поверталися додому з почуттям гордості, що нас, українців, цінують і поважають та, прихильно ставляться до наших ідей і праці. Багато навчилися з семінарів, доповідей та дискусій, познайомилися з особами, які з ентузіазмом та відданістю докладають зусиль, щоб світ став кращим. Я була приємно вражена організацією Конвенції, а ще більше позитивною та дружньою атмосферою, яка там панувала. Делегатки хоча і займалися серйозними справами, проте виявляли веселість, особливо під час розвагових частин на банкетах і прийняттях, яких було чимало. Усі раділи, що вони – жінки, які своєю працею поліпшують світ.

Неонілія Лехман,
член Комісії зв'язків, 56-ий Відділ США.

УСМІХНИСЯ!

ДИВО

Не кажіть, добрі люди,
Що це неможливо.

У столиці нашій славній
Трапилося диво.
Зайшов якимось я в крамницю
Й мало не заплакав:

Там продавець по-нашому
З покупцем балакав.

Павло Глазовий. Сміхологія.
Київ. Дікор-2003

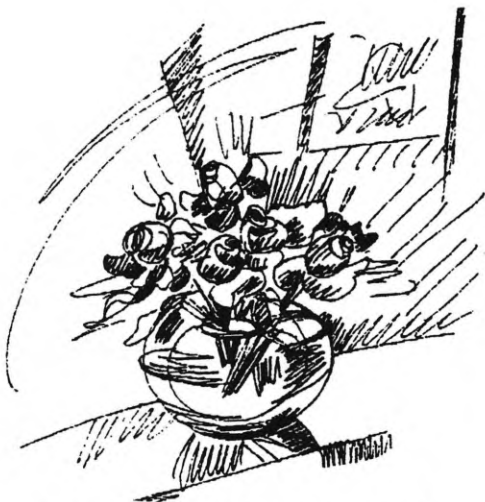
ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

ЩИРО ВІТАЄМО СТЕФАНІЮ БАРАНОВСЬКУ!

89-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки у Кергонксоні вітає активну, дуже заслужену у Відділі колишню його голову д-р Стефанію Барановську із 90-літтям!

Бажаємо дорогій нашій ювілярці многих і благих літ!

Михайлина Баран, секретар Відділу.

Голови 17-го Відділу СУА в Маямі.
Зліва: Ірена Ракуш, Мирослава Тершаковець,
Люся Візняк та Ірина Дзюбинська.

ВІТАЄМО ЛЮСЮ ВІЗНЯК із 102-літтям!

9 червня 2004 р. українська громада в Маямі урочисто відзначила 102 –ліття громадської діячки, Почесної членки, організатора і довголітньої голови 17-го Відділу СУА Люсі Візняк.

Вітаючи ювілятку з цією щасливою датою, рідні і друзі ділилися спогадами про минуле, зосереджуючи увагу на змістовності її життя, відданості загальній справі та патріотизмові. Мов би виринали сторінки минулого життя Люсі Візняк, яка зробила чималий внесок праці у розвиток громадського життя на південній Флориді. За старання і значний доробок у Союзі Українок Америки Люся Візняк отримала звання Почесної членки 17-го Відділу.

Усі справи, започатковані Люсею Візняк, увінчувалися гарними результатами, що додалося до секрету її довголіття.

Особлива гостина, яку приготував син Едвард, квіти, виступ дитячої групи танцювального колективу із Маямі доповнили святковість цієї події.

БАЖАЄМО ЗДОРОВ'Я І МНОГИХ ЛІТ ШАНОВНІЙ ЛЮСІ ВІЗНЯК!

З нагоди ювілею зібрали 350 дол., які з радістю складаємо на Пресовий Фонд нашого журналу з нагоди його славного ювілею.

Ірина Дзюбинська, голова 17-го Відділу СУА.

Спростування.

Цим разом друкарський чортик зробив несподіванкому самому редакторові!

У журналі за липень-серпень (стор. 5, внизу) щедрий дарунок 2,000 дол. на Пресовий Фонд журналу з нагоди ювілею був підписаний 73-ім Відділом СУА замість 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку, головою якого є Ірена Чабан. Перепрошуємо!

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

ТАМАРА РАЦ

З волі Всевишнього 10 березня 2004 р. відійшла у вічність незабутня та віддана союзника Округи Філядельфії Тамара Рац.

Тамара народилася 22 березня 1920 р. у Харкові. Друга світова війна змусила її залишити рідний край. Приїхавши до Америки, замешкала в Честері, Па.

Тамара була довголітньою членкою 13-го Відділу ім. Уляни Кравченко в Честері. Довгі роки працювала в Управі Відділу та була його головою. Також довго працювала секретарем в Окружній Управі СУА в Філядельфії. Тамара була погідної вдачі, завжди усміхнена, для кожного мала добре слово.

Залишила дочку Каролу Федорійчук з родиною.

У панахиді символічно як останній поклін Тамарі з прапором СУА взяла участь голова Окружної Управи Філядельфії Христя Хомин-Їжак та численні союзники.

Від Союзу Українок Америки та Окружної Управи прощала Тамару Оксана Фаріон, третя заступниця голови СУА у справах культури.

Пам'ять про Тамару залишиться назавжди в наших серцях.

Ліда Бук,
член Окружної Управи СУА
Філядельфії.

ЮЛІЯ ЛОГУШ

29-го серпня 2003 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність бл. п. Юлія Логуш, залишаючи у глибокому смутку доньок: Надію з дітьми і онуками, Анну з чоловіком, донькою і онучками і Марійку з чоловіком, дітьми і онуком, родину в Америці та Україні.

Народилася Юлія 20-го лютого 1908 р., у Львові в родині Йосифа і Теклі Максимовичів, була найстаршою дитиною, мала двох братів. Батько Юлії помер, коли вона мала 6 років. Мама працювала дуже тяжко, щоб утримати дітей, а обов'язок Юлії був опікуватися малими братами. Попри складні життєві обставини Юлія закінчила учительський семінар, а потім мусіла виїхати на учительську працю до Польщі. Там зустріла Омеляна Логуша, вони одружилися 17 серпня 1933 р. у Львові. Життя було нелегким. Омелян був поранений під час Першої світової війни і через те дуже часто хворів.

У 1941 р. переїхали з двома доньками до Галичини, до Язлівця, повіт Бучач. Тут вчителювали і знову, у 1944 р., залишили рідну землю, виїхали на еміграцію. У Німеччині жили по різних таборах. Юлія старалася вчителювати, любила свою працю.

У 1950 р. уже з трьома доньками Логуші переїхали до Америки, до Чікаго, згодом в Мілвокі, Вісконсін. Нелегко було в новій країні: чужа мова, важка праця, але, попри все, вчили у суботній школі своєї мови, історії, географії.

Юлія включилася в громадську працю. Багато літ належала до 51-го Відділу Союзу Українок Америки, де займалася харитативною працею. Дуже турбувалася про сиріт, хворих і студентів у країнах, де жили українці. Збирала і сама давала датки на стипендії і віднову церков у Бразилії, Польщі та Україні. Із союзницями пакувала пачки з одягом і шкільним приладдям для сиріт в Бразилії. Щороку зі своєю родиною брала участь у міжнародному базарі "Folk Fair", де допомагала на кухні, а при мистецькій виставці демонструвала вишивку і писання писанок. Часто її запрошували до міського музею, до паркових павільйонів і шкіл.

Прищепила своїм дітям і внукам любов і пошану до Бога, церкви, свого народу, його культури і мистецтва.

Ми щиро дякуємо їй за опіку і турботи.

При численній громаді похоронні відправи відслужив о. Крилошанин Юрій Гайдос, колишній парох церкви св. Архистратига Михаїла в Мілвокі. Громада з сумом відпроварила Ю. Логуш на вічний спочинок.

Вічна їй пам'ять.

Александра Надія.

ЛІЗА КУСЯКА

У вечірні години 14 червня відійшла від нас довголітня союзанка, членка Окружної Управи Ліза Кусяка. Звістка про смерть завжди викликає великий біль і жаль, а нашій Лізі ще зовсім недавно виповнилося тільки 56 років.

Народилася Ліза 11 квітня 1948 р. у Німеччині в родині Михайла і Катерини Чапських. Була їхньою первісткою, вже згодом народилися ще дві доні і син. Росла в теплій родинній атмосфері, отримала добру освіту і виховання. Її лагідну вдачу доповнювали постійна готовність надати допомогу в біді, уміння розуміти душевний стан людини і підтримати її в потрібний момент. Професія вчительки потребує таких рис, а Ліза віддала праці з дітьми 30 років. Навіть під час своїх поїздок в Україну проводила там курси вивчення

англійської мови. Надхнення і сил надавала їй глибока віра в Бога і в Добро.

2 серпня 1986 р. вийшла заміж за колишнього вояка Української Дивізії Левка Кусяку. Доля не була щедрою до них, лише неповних 10 років тривало подружнє щастя, бо 5 січня 1996 р. помер чоловік, якого щиро доглядала Ліза.

Упродовж багатьох років Ліза була союзанкою, понад 10 років скарбником Округи. Як членка „Мережі дії” постійно дбала про правдиву інформацію про Україну, спростовуючи будь-який фальш і перекручення в листах до преси та законодавців. Ліза завжди брала активну участь у різних заходах 8-го Відділу та Округи, у добродійних акціях.

Добру пам'ять залишила по собі Ліза. Про це свідчить і постійна допомога знайомих та сусідів родині в час її хвороби, велика кількість людей на похоронних відправах з участю трьох священників та чудового збірного хору, прощальне слово голови Округи СУА Іванни Шкарупи.

Вічна їй пам'ять!

Ніна Сікора, пресова референтка Округи.

Закінчення із стор. 12.

Тільки зріле суспільство зрозуміє, що рівноправна участь жінок повинна бути у всіх ділянках життя, особливо в державному правлінні. Подібні менші чи більші проблеми існують у всіх народів, але власні – найболючіші.

Видання рекомендоване до друку Вченою Радою Центру українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Вступне слово проф. Івана Дзюби, рецензенти: доктори історичних наук професори Леонід Залізняка і Микола Щербак, доктор фізико-математичних наук Василь Шендеровський. Редакційна колегія збірника: доктори історичних наук, професори Марта Богачевська-Хом'як, Володимир Сергійчук, Надія Миронець, доктор біологічних наук Віра Троян, кандидат філологічних наук Людмила Тарнашинська, кандидат історичних наук Валентина Піскун. Загальна редакція та упорядкування доктора історичних наук, професора Валентини Борисенко. Ініціатори і меценати видання Наталія і Іван Даниленки. Книжку видають через видавничий фонд Союзу Українок Америки. Прибуток призначений на видавничий фонд СУА.

Наталія Даниленко.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

1,000 дол. – Orest R. Horodysky, Stephen & Olga Pryjmak (86); 550 дол. – Бернарד і Анна Кравчуки (98); 500 дол. – Наталія Кравчук (28); 440 дол. – Лідія Масевич, PRESICO Foundation Matching Gift Program (36), Надія Шкільник (12); 350 дол. – Осип і Ярослава Гапії (62), Уляна Кобзар (18), Олександр і Ірена Ховайли (62); 250 дол. – Богданна Надія Бігун (28), Mike Maskin; 220 дол. – Віра Левицька (64), Марія Піскір, William Saveskie (89); 200 дол. – Дмитро Кецман (9), Софія Головка (11); 110 дол. – Марія Оксана Бачинська (86), Ольга Гайдук (90), Роман і Меланія Кузьми (106), Орест і Оксана Кузьми (106), Марта Кордуба (18), Helen Kastaniuk, д-р Тарас і Ірена О. Новосівські (90), Станиця Дивізійників в Дітройті (Округа Дітройт), Денис і Мирослава Стахови (65), Оріся Стефанів (86), Віра Троян (126), 83-ій Відділ СУА, 108-ий Відділ СУА; 100 дол. – Мирослава Кузьо (106), Юрій і М. Оріся Яцусь (98); 50 дол. – Ellen M. Forbes, Дарія Кушнір, John & Doreen Rudan (86); 42 дол. – Рената Бігун (28); 30 дол. – Ольга Городецька (65); 25 дол. – д-р Роман і Стефанія Барановські (89), Alicia M. Kuriak, 24 дол. – Ігор Пахолюк, К. А.; 20 дол. – George & Helen Trenker; 15 дол. – С. W. Tywarsky; 3 дол. – Zenon Vagan.

У ПАМ'ЯТЬ

Замість квітів на могилу бл. п. Мирона Гірняка складаємо 25 дол. на навчання сиротам в Україні через Стипендійну Акцію СУА (через 83-ій Відділ СУА). Висловлюємо щирі співчуття дружині Анастасії і доньці Олі з родиною.

Лідія і Ярослав Черники.

У пам'ять найдорожчої матері Володимири Васічко бл. п. Марії Грицков'ян складаємо 30 дол. на Стипендійну Акцію СУА через 86-ий Відділ СУА.

Слава і Петро Камінські.

In loving memory of my mother, Wolodymyra Tarasczuk, I wish to sponsor one child (grade 1-11) and one college student in Ukraine through the UNWLA INC. Scholarship Program. Enclosed is my donation in the amount of \$330.00.

Wolodymyra A. Tarasczuk.

Замість квітів у пам'ять дорогого і незабутнього брата бл. п. Юрія Полянського складаємо 100 дол. на Стипендійну акцію СУА (через 86-ий Відділ СУА).

Богдан і Марія Полянські.

Замість квітів на могилу бл. п. Юрія Полянського складаємо 50 дол. на Стипендійну акцію СУА. Родині висловлюємо щирі співчуття.

Таїсса і Матвій Мелешки.

У пам'ять бл. п. Юрія Полянського на стипендії учням і студентам склали: по 100 дол. – Меланія Банах, Божена Ольшанівська, Орест Попович; по 50 дол. – Бернард і Анна Кравчуки, Мирон і Марія Кукурудзи, Богдан і Мімі Полянські, Таїсса Турянська, Мар'ян і Надія Цьолки; 30 дол. – Зоряна Гафткович, Оксана Стеранка; 25 дол. – Данило і Люба Більовщуки, Walter Vodnar; 20 дол. – Люба Гуралечко, Ірена Кочержук.

У пам'ять членки 26-го Відділу в Дітройті св. п. Станислави Гайди присутні на похороні 8.9.04 склали (через 26-ий Відділ СУА) на стипендії в Україні: по 50 дол. – Любомир і Наталія Гевки, Олександр Липецький, Любомир і Христина Липецькі, Михайло і Надія Мадденсі, Михайло Шумило; 40 дол. – Раїса Шлега; по 30 дол. – Богданна Кручак, Олег і Альберта Цеплі; по 25 дол. – Іванна Біла, Петро і Віра Гнатюки, Васирина Гординська; 20 дол. – Володимир і Рома Дигдали, Володимир і Емілія Пашкевичі, Аделя Савка; 15 дол. – Патра Овенс; по 10 дол. – Володимир і Ольга Гринькови, Теодозія Паламарчук, Стефан і Ліда Шепти, 26-ий Відділ СУА.

Віра Гнатюк,
голова 26-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Оріся Яцусь, скарбник комісії стипендій СУА.
Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ПОЖЕРТВИ У ТРАВНІ

340 дол. – прибуток з виграшки на великодньому базарі 91-го Відділу СУА в Бетлегемі, Па. призначено на допомогу „Бабусям” в Україні.

Надя Цегельська,
референтка Суспільної опіки Відділу.

Замість квітів на могилу нашої дорогої приятельки Ніни Карпинич складаємо 50 дол. на допомогу „Бабусям” в Україні.

Галина і Михайло Паламарі.

Прибуток з проведених збірок у Клівленді біля катедри св. Йосафата в сумі 469 дол. і біля церкви св. Покрови 270 дол. (разом 739 дол.) членки 33-го Відділу СУА склали сиротам в Україні.

Лукія Медицька, скарбник Відділу.

Замість квітів на могилу бл. п. Осипи Кутної-Яворської, 100 дол. на допомогу сиротам в Україні склали Надія, Реня, Юрко, Ірена, Уляна і Микола Бігуни.

Родині висловлюють щирі співчуття.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

З проведених збірок у Клівленді біля церкви св. Андрія 413 дол. і біля церкви св. Трійці 50 дол. членки 33-го Відділу СУА склали 463 дол. на Фонд медичної допомоги дітям Чорнобиля.

Лукія Медицька, скарбник Відділу.

Пожертви, призначені донорами-працівниками Банку ПНСі на медичну допомогу дітям Чорнобиля СУА, 143 дол. склала Фондація „United Way of Tri-State”.

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

На сніданки наймолодшим школярам України 36-ий Відділ СУА склав пожертви від таких осіб: по 50 дол. – Marta Borodayko, Blue Cross/Blue Shield – Matching, H. Borodayko, Michael & Lydia Macewch, Luba Nowak; по 20 дол. – Irene Nowak, Anna Tymec; по 10 дол. – Thomas & Joanne Colbert, Dmitro & Olga Gajda, Michael & Anna Kikcio, Michael Krafcisin, Irene Kukura, Walter & Patricia Kuzmak, Walter Mackiw, Olga Malanchuk, Omelana Mychajliszyn, Petro Nowak, Olga Pitula, Walter Podolak, John Pohrebny, Maria Prysytash, Nancy Rodak, Olga Shwaga, Marion & Joan Zimmerman; по 5 до. – Paraskevia Dolinyk, Catherine Jacobson, Eugenia Sivak, Mychalina Szymanczyk, Paul & Dolores Tishka, Lenard & Mary Wolski. Разом 440 дол.

Luba Nowak, President UNWLA Branch 36.

У світлу пам'ять чоловіка Дмитра на сніданки школярам в Україні Корнелія Яворська склала 50 дол. через 70-ий Відділ СУА.

У пам'ять священника і родини із села Угринів Іванна Кулик склала 10 дол. на сніданки школярам в Україні.

Марія Бакалець, голова 70-го Відділу.

У пам'ять бл.п. Андрія Несвяченого на сніданки наймолодшим школярам України Стефанія Ландвійт склала 25 дол. через 92-ий Відділ.

Дарія Самотулка, секретарка Відділу.

Як подяку членкам 33-го Відділу за пам'ять під час її недуги, Марійка Антонів склала 20 дол. на „Молоко і булочку наймолодшим школярам України” через 33-ій Відділ СУА.

Лукія Медицька, скарбник Відділу.

На сніданки наймолодшим школярам в Україні Анастасія Хомик склала 20 дол.

У пам'ять бл.п. Петра Білеского на сніданки школярам України склала 10 дол. Уляна Іваничко членка 56-го Відділу СУА.

ПОЖЕРТВИ У ЧЕРВНІ

Прибуток 400 дол. з літературно-мистецького вечора, влаштованого 33-ім Відділом СУА у Клівленді, складаємо на потреби української школи у Ялті.

Ольга Дем'янчук, голова Відділу.

Стефа Балагутрак, секретарка.

У світлу пам'ять нашої дорогої мами, бабуні і прабабуні Ніни Карпинич, довголітньої членки 43-го Відділу СУА у Філядельфії, на допомогу „Бабусям” в Україні родина і приятелі склали (через 43-ій Відділ СУА): 100 дол. Марійка, Ада і Зеня Гельбіки, Betty Adams, по 50 дол. – Дарія Федорів, Лідія Ковальчук, Марта Шиприкевич з родиною, Joseph and Theresa Pagoda and Friends, Роман і Марта Кассараби. Разом 425 дол.

Володимир Карпинич, син.

На допомогу „Бабусям” в Україні членка 119-го Відділу СУА Ольга Руденська склала 50 дол.

У світлу пам'ять Ростислава Шутера на допомогу сиротам в Україні склали: 150 дол. – Peter & Christine Wagenblaus; 100 дол. – Тетяна Шутер; 50 дол. – Юрій і Ірена Телепки, Уляна Лоза, Микола і Марія Лилаки, Іванка Мартинець, Ірина Михайлюк, Ірина Руснак, Стефанія Шеремета; по 20 дол. – Іван Бойчук, Андрій і Ляриса Харамбури, Марія Кахникевич, Осип і Марія Костеви, Мирон Масловський, Катерина Панич, Марія Сипняк; 15 дол. – Анастасія Лучанко; по 10 дол. – Наталія Баб'юк, Аріядна Лапичак-Бах, Люба Білозхір, Ольга Червінська, Іван і Катруся Лялюки, Михайло і Дарія Лесеви, Stella Sorochtey, Ліда Захарків. Разом 685 дол.

Збірку з нагоди Дня Матері у сумі 525 дол. членки 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі склали на допомогу сиротам в Україні.

Галина Гаврилюк.

У світлу пам'ять Богдана Луцева, чоловіка нашої довголітньої членки бл. п. Марійки Луців, на допомогу сиротам в Україні через 10-ий Відділ СУА склали по 100 дол. – Маруся і Юрко Луцеви, Наталія і Євген Луцеви; по 20 дол. – Т. В. Гарасевич, Анна Вомпель, Галина Утриско, Анна Заброцька, А. С. Макух, Люба Сілецька; по 10 дол. – І. Д. Д. Дубіль, І. В. Возні, Галина Гамзяк; 40 дол. – Н.Н. Разом 400 дол.

Т. Гарасевич, голова Відділу.

З нагоди христин Лесі Джени, донечки моєї хрещениці Стефці Джени в імені Лесі складаю 100 дол. сиротам в Україні.

Володимира Баслядинська.

У світлу пам'ять бл. п. Марії Палідвор сиротам в Україні склали 100 дол.

Ірина і Мирослав Зелики.

Замість квітів на могилу св. п. Марії Палідвор сиротам в Україні 50 дол. склав Михайло Рубич.

In memory of **Russel Schuter** a \$50 donation has been received for the Orphans Welfare Fund from **John and Olga Malyj.**

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ У ЧЕРВНІ

У світлу пам'ять мого дорогого чоловіка бл. п. **Івана Вішки** родина, приятелі і знайомі склали пожертви на Фонд Чорнобиля СУА (через 71-ий Відділ в Джерзі Ситі): 100 дол. – Марійка Луцька, Оля Кобер з родиною, Богдан, Христя і Нуся Базилевські, родина Гаврилюків і Демірів, о. Юрій і Оксана Базилевські, Богдан Луцький, Андрій Базилевський, родина Іваніків; по 50 дол. – Ганя Сисун, Falco Family, Mifrano & Guacci Family; по 40 дол. – родина Саваринів, Josephine Parocki, 30 дол. – Стефан і Дарія Кравченко; по 25 дол. – Микола і Емілія Дворські, Ілля і Марія Шевчуки, Анастасія Сиби з родиною, Петро і Марія Васьки; по 20 дол. – Петро і Анна Костики, Катерина Коць і Леся Синенко, Галина Гаврилюк, Оля Доманська, Стефан Чуйко з родиною, Надя Кравчук, Христина Кахнич, Стефанія Мацяк, Стефан Максимчук, Ангеліна Полегенька, Іванка Пилипчак, Параска Шеремета, Дмитро і Тоня Тхіри, родина Вішків і Duss, Василь і Марія Вінтоніви, Володимир і Галина Білики, родина Вітюків; по 10 дол. – Людвіга Ібур, Теодор і Стефанія Білоуси, Софія Вацик, Микола і Галина Романіви, родина Гевів. Разом 1,550 дол. **Анна Вішка**, дружина.

У світлу пам'ять нашої незабутньої кузинки **Марти Вороневич** на медичну допомогу дітям складаємо 250 дол. По 100 дол. – Ліда і Євген Яросевичі, Дарія і Мирон Ярошевичі; 50 дол. – Оленка і Олег Колодії.

МОЛОКО І БУЛОЧКА

НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

У світлу пам'ять дорогої дружини **Олександри** на сніданки наймолодшим школярам України Іван Дубіль склав 50 дол. (через 10-ий Відділ СУА).

Теодозія Гарасевич,
голова 10-го Відділу СУА.

У світлу пам'ять батьків бл. п. **Стефанії та Івана Чорних** на сніданки дітям в Україні Дзвінка Чорна-Галія склала 50 дол. (через 124-ий Відділ СУА).

ПОЖЕРТВИ У ЛИПНІ

У світлу пам'ять моїх дорогих сестри і її чоловіка – **Ростислави і Созонта Качалів** – „Бабусям” в Україні складаю 100 дол. (через 56-ий Відділ СУА у Норт-Порті, Фл.).
Надія Іванчук.

У світлу пам'ять бл. п. **Ніни Карпинич**, членки-основниці та довголітньої членки Відділу „Бабусям” в Україні склали 95 дол.: 50 дол. – 43-ій Відділ СУА; 25 дол. – Анна Максимович; 20 дол. – Надія Оранська.
Анна Максимович.

Вшановуючи світлу пам'ять довголітнього скарбника Окружної Управи СУА Огайо, членки 8-го Відділу СУА бл. п. **Лізи Кусяки**, присутні на похоронних відправах сиротам в Україні склали: 250 дол. – **Йоусе А. Реорлес**; по 100 дол. – **Зенон і Дося Кріслати**, д-р **Богдан і Христина Піхурки**, **Миرون і Ореста Задони**; по 50 дол. – **Володимира і Ярослав Краснянські**, д-р **Стефан Стецура**, **Марія А. Флінн**, Сестрицтво парафії **Покрови Пресвятої Богородиці**, **Теодор Глуховецький**, **Антін і Анастасія Хомики**; по 40 дол. – **Марія Краснянська**, **Allan & Sonia Glagola**; по 30 дол. – **Микола Піхурко і Діана Фроберг**; по 25 дол. – **Ярослав Завадівський**, **Марта Грушкевич**, **Дарія Федорів**, **Іванна і Роман Боднаруки**, **Андрій і Христина Фединські**, **Михайло і Люба Дармохвали**, **Оленка Топорович**, **Ірина Кашубинська**, **Іван і Ірена Стецури**, **Роман Стецура**; по 20 дол. – **Василь і Олена Хміляки**, **Дарія Кольман**, **Христина і Річард Лабше**, **Зеновія Панчишин**, **Ярослав і Марія Кміотеки**, **Петро і Іванна Дмитрики**, **Василь Брездун**, **Ольга Поглід**, **Василь і Ольга Ільчишини**, **Гордон і Ірена Пилип'яки**, **Дмитро Палайда**, **Осип і Стефанія Теркали**, **Марія і Семен Кріслати**, д-р **Орест і Настя Стецики**, **Іван Росул**, **Mr. & Mrs. David Lebzelter**, **Karen Kingzett**, **Joellen On**, **Віра і Зенон Юрківи**, **Нестор Кострик**; 15 дол. – **Христина Поломська**; по 10 дол. – **Богдан і Ольга Дем'янчуки**, **Стефан і Фаїна Сиви**, **Роман і Ірена Стахурі**, **Люба Боднар**, **Катерина Кловер**, **Роман і Марія Ганичі**, **Ольга Мооре**. Разом 1,725 дол.

Іванка Шкарупа, голова Округи Огайо.

У світлу пам'ять моєї дорогої кузинки **Ростислави Качали** для сиротинців в Україні складаю 100 дол. (через 111-ий Відділ СУА в Лос-Анджелесі).
Олена Дзіда Каштанюк.

У світлу пам'ять бл. п. **Віктора Новіцького** дружина **Ева** з родиною склали 30 дол. сиротам в Україні (через 89-ий Відділ СУА у Кергонксоні).

Меланія Кокорудз, референтка Суспільної опіки 89-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Варка Бачинська,
референтка Суспільної Опіки СУА

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА

Замість квітів на могилу бл. п. Романа Грабця членка 33-го Відділу Ірина Кашубинська складає 25 дол. (через 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо) на видатки СУА.

Лукія Медицька, скарбник Відділу.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ”

Управа і членки 17-го Відділу СУА в Маямі висловлюють співчуття членці Відділу Ірині Курман з приводу смерті її чоловіка бл. п. І. Курмана.

Складаємо 135 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”, з нагоди його ювілею.

Ірина Дзюбинська, голова Відділу.

У світлу пам’ять бл. п. Ольги Буртик, довголітньої членки 70-го Відділу СУА в Пасейку, Н.-Дж., з нагоди 60-літнього ювілею журналу „Наше Життя” членки 70-го Відділу СУА склали 200 дол. на Пресовий Фонд журналу.

Світлана Марченко, скарбник Відділу.

З нагоди 60-ліття журналу „Наше Життя” складаю 50 дол. Колишня членка Союзу Українок

Ольга Духнич.

У пам’ять св. п. Вікентія Шандора д-р Іванна Ратич склала 100 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Оксана Шандор.

У світлу пам’ять бл. п. д-ра Вікентія Шандора складаю 50 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Іванна Ратич.

З радісної нагоди народження мого дорогого онучка Миколи складаю 100 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Дарія Витвицька.

Замість квітів на могилу бл. п. Мирона Гірняка, чоловіка нашої членки Анастазії Гірняк, складаємо 50 дол. на Пресовий Фонд журналу.

Управа і членки 83-го Відділу СУА, Нью-Йорк.
Анна Саф’ян, секретар Відділу.

Замість квітів на могилу Катерини Глинянської 54-ий Відділ СУА ім. 500 жінок Кінгіру склав 25 дол. на Пресовий Фонд журналу.

Євгенія Новаківська, голова Відділу.

Д-р Дарія Новаківська-Лиса, пресова реф. Відділу.

У пам’ять чоловіка бл. п. Леоніда Чудовсько-го, який відійшов у вічність у червні 2004 р., складаю 200 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Валентина Чудовська.

129-ий Відділ СУА. склав 25 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Ганна Білинська, голова 129-го Відділу СУА.

Сердечно вітаємо з 80-літнім ювілеєм Олену Рохман, довголітню членку 92-го Відділу, і бажаємо їй Божого благословення, щастя і здоров’я для дальшої праці в СУА. Складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу (через 92-ий Відділ СУА).

Дарія Самотулка, секретар Відділу.

З нагоди уродин Олени Харкевич складаємо по 100 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя” (через 22-ий Відділ СУА в Чикаго). Іванна Горчинська, Любомира Калін, Оксана Мельник, Олена Харкевич. Разом 400 дол.

Оксана Мельник, скарбник Відділу.

Замість квітів на могилу дорогої св. п. Олі Дужок складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу.

Ліда і Василь Колодчини.

У св. п. пам’ять нашої дорогої членки Ольги Буртик, яка відійшла у вічність у липні 2004 р., складаємо 50 дол.

Округа Нью-Джерсі.

Ліда Крамарчук, скарбник.

У світлу пам’ять моїх дорогих чоловіка Василя, сина Данила, сестри Стефанії та брата Тараса складаю 50 дол. на Пресовий Фонд журналу.

Дарія Струк-Гусар.

**ПРОСИМО НЕ ЗАБУТИ ПЕРЕДПЛАТИТИ
“НАШЕ ЖИТТЯ” В УКРАЇНУ!**

Наталя ЗАБІЛА

НАМ ТРЕБА ВЧИТИСЬ

В країні нашій стільки справ,
і кожна з них цікава,
що я ще й досі не добрав –
яка ж найкраща справа?

Літак між хмарами водить?
У шахті працювати?
Ліси ростить, сади садить,
будинки будувати?

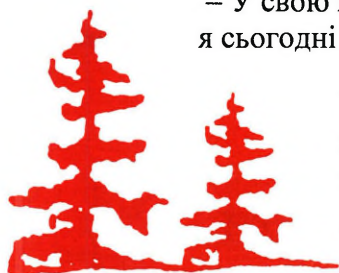
Наталя ЗАБІЛА

ХАТИНКА НА ЯЛИНЦІ

(КАЗКА)

Там, де сосни та ялинки
у лісочку стали в ряд,
скаче білка-сіроspinка,
закликає всіх звірят.

Сіра спинка, довгий хвостик,
по деревах – плиг та плиг!
– У свою хатинку в гості
я сьогодні кличу всіх!

У моїй малій хатинці,
на ялинці між гілок,
наготовлено гостинців
для звіриних для діток

Полетіла швидко бджілка,
понесла усім листи:
”Всіх обідати до білки
дуже просимо прийти”.

І, почувши цю новину,
по вечірній по росі
у хатинку на ялинку
попшшали гості всі:
снігурі дзвінкоголосі,
гостродзьобі дятелі,
павучки,

бджілки та оси,
і розкошлані джмелі,
і роззява –
чорна гава,
і зайчата-стрибунці,
і гладка зелена жаба,
і веселі горобці,
Ось нечутно,

непомітно
попшшає сірий кіт,
щоб до білки-сіроspinки
не спізнитись на обід.
І жуки,

жуки злетілись –
музиканти-сурмачі,
клишоногі, твердокрилі
усачі

і рогачі.
Сіроspinка всіх вітає,
сіру лапку подає,
ще й до столу закликає,
ще й гостинці роздає...

Чотирнадцятирічною дівчинкою приїхала Наталя Забіла в Україну. Все своє життя вона присвятила дітям: учителювала, працювала редактором у різних журналах, писала вірші, казки. Понад 200 книжок для дітей видано за її життя. Вона – засновник української літератури для дітей.

Ганна ЧЕРІНЬ

ВДОМА НАЙЛІПШЕ

Є у мене друзі різні –
Бідні є, і є багаті.
З ними бавлюсь серед тижня
І буваю в них у хаті.
Добре мріять про пригоди,
В різні гри із ними грати...
Та проте, як час приходить,
До своєї йду я хати,
Де всі речі рідні й прості,
Де усе любов'ю дише...
Добре нам ходити в гості, –
А удома наймиліше.
Різні в світі є країни,
Різні люди є на світі,
Різні гори, полонини,
Різні трави, різні квіти...
Є краї, де вічне літо,
Тонуть в квітах береги...
Є й такі, де все покрито
Вічним льодом навкруги.
Є з усіх одна країна,
Найрідніша нам усім:
То – прекрасна Україна,
Нашого народу дім.
Там шумлять степи безкраї,
Наче вміють говорити!
Там ясніше сонце сяє,
Там солодше пахнуть квіти...
Різні в світі є країни,
Гарні є і є багаті,
Та найкраще в Україні,
Бо найкраще – в рідній хаті.

Катерина ПЕРЕЛІСНА

ОСІНЬ

Листячко дубове,
Листячко кленове,
Жовкне і спадає
Тихо із гілок.

Вітер позіхає,
В кучу їх згортає
Попід білу хату
Та на моріжок.

Айстри похилились,
Ніби потомились,
Сонечка немає, –
Спатоньки пора!

А красольки в'ялі
До землі припали,
Наче під листочком
Вогник догора.

Леся УКРАЇНКА

ВЖЕ СОНЕЧКО В МОРЕ СІДА...

Вже сонечко в море сіда;
У тихому морі темніє;
прозора, глибока вода,
немов оксамит, зеленіє.

На хвилях зелених тремтять
червоної іскри блискучі
і ясним огнем миготять,
мов блискавка, з темної ночі.

А де корабель наш пробіг,
дорога там довга й широка
біліє, як мармур, як сніг,
і ледве примітна для ока.

Рожевіє пінистий край;
то іскра заблісне, то згасне...
Ось промінь останній!.. Прощай,
веселе сонечко ясне!

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

Липень 2004 р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. Ірини і Мирона Руснаків **5,000 дол.** склала **Ірина Руснак**.

На Меморіальний Фонд ім. Ірени Моцук **50 дол.** склала **Марта Яцушко**.

На Тривалий Фонд ім. Василя і Бригіти Сосяків **2,000 дол.** склав **Василь Сосяк**.

ПОЖЕРТВИ

По 3,000 дол. – Стефан & Богуслава Басси, д-р Яр Моцук, Ігор і Оля Гроні, Мирон і Ольга Гнатейки (BD Matching Gift Program); **2,000 дол.** – Орест і Лідія Глюти; (American Express); **100 дол.** – 49-ий Відділ США; **по 50 дол.** – Галина Пиптик, Павлина Данчук; **40 дол.** – Микола і Жермен Мілянйчі; **по 25 дол.** – Stanley Gatz, Ірена Лончина, Марлена Братах; **по 20 дол.** – Ігор Ієвчук, Іва Лісікевич; **по 10 дол.** – Микола Марушка, Людмила Голуб, Микола Маслій, Михайло Тренза, Марія Юркевич, Галина Дуда. **6 дол.** – Роман Берег.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

1,500 дол. – Ігор і Ольга Левицькі; **1,000 дол.** – Борис Галаган; **300 дол.** – Зенон Масний; **250 дол.** – Ольга Тритяк; **по 100 дол.** – Вася Гординська, Іван і Ірена Мокривські; **25 дол.** – Ксеня Корженьовська (Tusco Matching Gift Program)

Через КОМІТЕТ РОЗБУДОВИ МУЗЕЮ, РОЧЕСТЕР, Н.-Й.

1,000 дол. – Осередок Української Спадщини «Мозаїка». У пам'ять бл. п. д-ра Іларіона Чолгана складаю **50 дол.** **Люба Домбчевська.**

У пам'ять моєї приятельки бл. п. д-р Ліди Ляшевич складаю **25 дол.** **Люба Домбчевська.**

У пам'ять бл. п. Ростислава Шутера склали: **по 100 дол.** – Татьяна Шутер, Люба Делькевич, Аріядна і Людвик Бахи, Марко і д-р Аріядна Бахи; **по 50 дол.** – Володимир Пилишенко, Зоряна Домбчевська, родина Телєпків; **по 25 дол.** – Анна Чорнобиль, Микола і Анна Єйни, Іван Червіняк, Марія Тимочко; **10 дол.** – Анна Сохацька.

З НАГОДИ

З нагоди 80-ліття народження складаю **200 дол.** на Будівельний Фонд УМ через 92-ий Відділ США.

Олена Рохман.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять бл. п. **Юрія Полянського** складаємо **100 дол.** **Професори Роман і Зірка Воронки.**

У пам'ять бл. п. д-ра **Яреми Дубика** склали: **по 150 дол.** – Йосип і Вероніка Касяни, д-р Нестор і Ніля Сендзкі; **по 100 дол.** – Ольга Дубик, д-р Володар і Зореслава Кузики, Лідія Ковальчук, Роман і Наталія Кузики, Віра Сендзік, Дарія Кузик; **50 дол.** – Андрій і Віра Кузики, **20 дол.** – Бронислава Скорупська.

У пам'ять бл. п. **Катерини Глинянської** склали: **50 дол** – Уляна Рондяк; **35 дол.** – д-р Дарія Лиса; **по 25 дол.** – Євгенія Новаківська, К. Гусяк, д-р О. Трешневська; **20 дол.** – Я. Трешневська; **по 10 дол.** – Р. Даффі, Арета Скамай, В. Григорович, Ірена Біскуп, І. Дицьо, Дарія Лиса.

Замість квітів на могилу актриси бл. п. **Віри Левицької** склали: **200 дол.** – д-р Богдан і Ольга Фараони; **100 дол.** – Українська Православна Церква св. Покрови, Філядельфія; **по 50 дол.** – Джон і Людмила Капшученко-Шмітт, Микола і Марія Касіяни, Богдан і Христина Кульчицькі, Ростислав і Ія Василенки, Володимира Кавка; **35 дол.** – Оксана Лобачевська; **40 дол.** – Юрій і Надія Оранські; **по 30 дол.** – Христина Чорпіта, Ірена Щерба; **по 25 дол.** – Петро Капшученко, Оксана Мандибур, Євдокія Трипупенко, Олександр і Ганна Струтинські, Христина Певна; **по 20 дол.** – Христина Озарків, Юрій Бурда, Оксана Нікорович-Трабокко, Артемесія Нікорович, Григорій Давид, Вікторія і Маріянна Вакуловські; **по 10 дол.** – Василь Дорошенко, Роксана Воланюк, Анна Климовська, Леся Стасюк.

У пам'ять бл. п. **Мирона Гірняка** складаємо **25 дол.** **Богдан і Анна Покорі.**

СПРОСТУВАННЯ

У “Нашому Житті” за травень (ст. 33 – Замість квітів на потреби музею) слід читати: “У пам'ять бл. п. **Дарії Древницької** склали: **50 дол.** – Осип і Славка Чебіняки; **по 25 дол.** – Ірена Чебіняк, Євген Чебіняк, Іван і Христина Чебіняки.”

У “Нашому Житті” за червень (ст. 32 – Замість квітів на будову музею) слід читати: “У пам'ять бл. п. д-ра **Ярослава Остаюка** склали: **50 дол.** – Мирон і Христина Мельники; **20 дол.** – Євгенія Добчанська.”

Перепрошуємо за недогляд.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!
Управа і адміністрація УМ

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Марта Данилюк
Христина Ярема
Надія Цвях
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івасишник
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Лариса Мельник-Диржка

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- англомова секретарка
- фінансова секретарка
- скарбник
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Казевич — Дітройт
Христина Хомин-Іжак — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Катерина Воловодюк — Нью-Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чікаго
Діонізія Брочинська — Нова Англія
Маріянна Заяць — Центральний Нью-Йорк
Уляна Глинська — зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Лідія Закревська — член
Надія Шмігель — член
Рената Заяць — заступниця
Христина Мельник — заступниця

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiach
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Steckiuk

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary (engl.)
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Lydia Kazewych — Detroit
Christine Chomyn-Izak — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Kateryna Wolowodiuk — New Jersey
Iwana Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Dionisia Brochynsky — New England
Mary-Ann Zajac — New York - Central
Uljana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Larysa Melnyk Dyrszka

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwomen
- Art/Museum Chairwoman
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman
- Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratyck — Chairwoman
Lidia Zakrewsky — Member
Nadia Shmigel — Member
Renata A. Zajac — Alternate
Christine Melnyk — Alternate

Оксана Скапакевич Ксенос — Parliamentarian

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

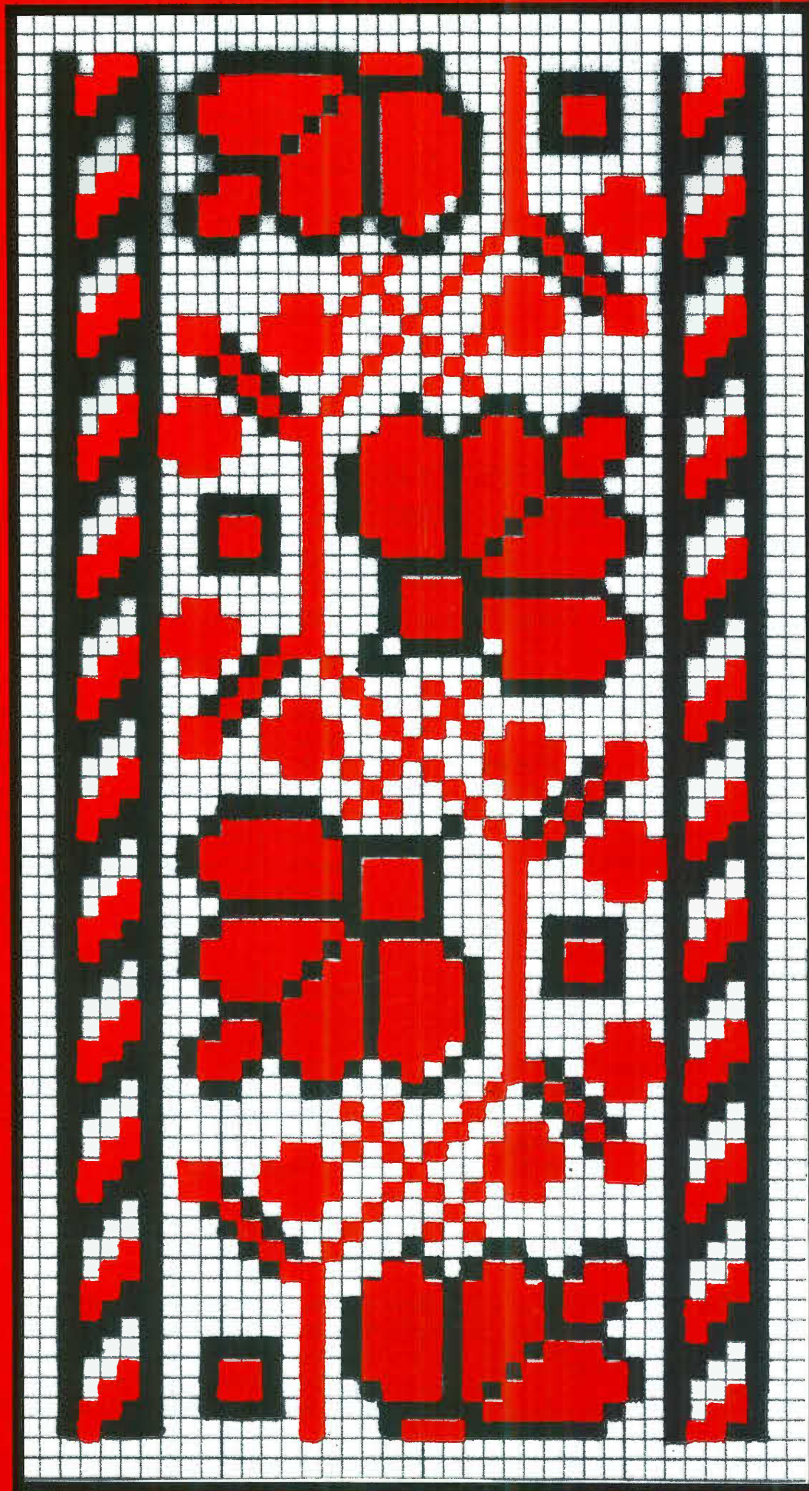
Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Орнамент "в квітки", село Монастирець, Жидачівського району, Львівської області.

Вишивати червоними (ч. 321) і чорними нитками ДМС.